November-December 1999
листопад-грудень 1999 р.

ПРОМІНЬ
Promin

Святий Миколай

Genocide in Ukraine 1933

Смолоскип - Емблем СУК

ПРОМІНЬ
РІК XXXIX ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ Ч. 10
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор, Оксана Арсено

Редакційна Колегія:
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щерблюк

Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@bestnet.org

PROMIN
published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXIX NOV-DEC No. 10

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Editor - Oksana Arseneault
telephone 905-572-9626

Editorial Committee:
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Arseneault
E-mail c/o promin@bestnet.org

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00

The editors reserve the right to edit submitted materials

Publication Mail
Registration No. 1925
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Обкладинка і формат - Данієл Арсено
Cover and layout - Daniel Arseneault

ЗМІСТ CONTENTS

1 Редакційна ..... Editorial
2 Привіт Митрополитові ..... Greetings to Metropolitan Wasyly
5 Свято Святого Миколая ..... St. Nicholas the Wonder-Worker
6 Дещо про культ якинки ..... History of the Christmas Tree
7 Голодомор ..... Genocide in Ukraine 1933
11 Жіночі Постаті ..... Women of Influence
12 Життя і Культура ..... Life and Culture
14 Український Музей Канади, СУК ..... Ukr. Museum of Canada, CYK
13 Ювілейна пам'ятка ..... New Millennium Coin
16 Вісті з Централі ..... News from the National Office
37 Смолоскип, Емблем Союзу ..... The UWAC Emblem
21 Референтки ..... Conveners' Corner
23 Нашим Дітям ..... For Our Children
26 Громадська Хроніка ..... Community Events
31 Квіти Незабутнім ..... In Memoriam

Cover: Kyiv-Pecherska Lavra, photo by V. Krymchak
Обкладинка: Києво-Печерська Лавра, Фото В. Кримчака

Союзу Українок Канади / Ukrainian Women's Association of Canada
National Office : 202-456 Main Street, Winnipeg, MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-947-3882
Office hours: Monday, Wednesday, Friday 1 - 4 p.m.
Канцелярія відкрита в понеділок, середу і п'ятницю від 1-ої до 4-ої год. дня
Адреса, телефон, телефакс і електронічна пошта **Променя** подано з ліва
Promin address, telephones, fax & e-mail listed to the left

Editorial
Редакційна

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

Ми стоїмо на порозі нового тисячоліття. Із новим 2000-им роком ми переходимо в 21-ше століття, про що ми в розмовах, доповідях та різних статтях наголошували з питанням, „Чи ми будемо готові вступати в нове тисячоліття?".

Це питання є многогранне, тому що є різні галузки нашого особистого і суспільного життя за яке ми безпосередньо маємо відповідальність.

До цього питання входять різні технічні справи відносно нашого фізичного життя, які потрібно було наперед полагоджувати. Це включає комп'ютери, які контролюють різні конечні засоби як електрика і фінансові інституції, тощо. Експерти обіцяють нам, що все в проядку і що всі ресурси будуть працювати нормально. Надзвичайно багато старань вложено, щоб запевнити нас в цій справі.

А що можна сказати про наше суспільне життя?

Чи ми так само інтенсивно старалися забезпечити себе від різних загроз, які постійно вносять перешкоди нашому суспільстві? Чи ми себе загартували від всякої небеспеки відносно збереження нашої ідентичності, наших культурних, мистецьких і народніх цінностей? Чи ми вглиблювались в свою віру, в свою духовність?

Ці всі питання до нашого розгляду. Час на іспит. Ми працювали інтенсивно, щоб зберегти скарби нашого українського народу та передати їх нашим нащадкам. Надіюся, що наші страння себе виправдять та стануть запорукою в новому 21-му столітті.

Щасти нам усім Боже!

Орися Сушко

This month in Promin, we remember the tragic *Holodomor* -- the famine forced on the Ukrainian people by Stalin in 1933. The raw brutality of this morbid act, orchestrated by the twisted minds of power-hungry men, angers us, and stretches our understanding of the deadly effects of evil in our lives. "For we are not fighting against human beings but against the wicked spiritual forces in the heavenly world, the rulers, authorities, and cosmic powers of this dark age" (Ephesians 6:12). As Andrew Gregorovich emphasizes to us in his article, it is certainly important that the world recognizes this tragedy against the Ukrainian people. I feel that it is more important, however, to meditate on the significance of this catastrophic example of evil itself as an opportunity for God's light of forgiveness. The scriptures do not teach us reticence. Forgiveness is a dynamic and powerful act, one which ultimately humbles us in the face of God, and returns us to the substance of our journey along His path. Ephesians 4:31-32 tells us to "Get rid of all bitterness, passion, and anger....Instead, be kind and tender-hearted to one another, and forgive one another, as God has forgiven you through Christ". It is not for us to judge the sins of man - God alone dispenses justice according to His divine Word. It is our responsibility as His children to spread the message of light and offer love, even in darkness. If we clothe ourselves with the armor of God, we hold the most powerful shield of faith against evil. The power of the Lord is perfected in our human weakness: "Beloved, do not be surprised at the fiery ordeal among you which comes upon you for your testingв..But to the degree that you share the sufferings of Christ, keep on rejoicing, so that also at the revelation of His glory you may rejoice with exaltation" (1 Peter 4:12). May we remember the forced famine of 1933 with sadness and love in our hearts for those who suffered.

Оксана Арсенеаулт

НА МНОГІ ЛІТА ВЛАДИКО!

1 листопад 1999

Його Блаженству
Блаженнішому Митрополиту
Василію!

Централя Союзу Українок Канади і усе членство вітають Блаженнішого Митрополита Василія з Його 90-тим днем уродин і 55 річчя Його священнослужіння та бажають Йому кріпкого здоров'я і плодотворчої праці на благо нашої Церкви й Народу.

Your inspirational sermons provide us with spiritual nourishment, while your recognition of the contributions of our Assocition provide our membership with the inspiration necessary to continue our efforts, for which we are most grateful.

Молимо Милостивого Господа, щоб послав Вам ще багато років служити Йому та, щоб обдарив Вас Своїми обильними ласками, на які ви щедро заслуговуєте!

З християнським привітом,

Соня Бейзик

Metropolitan WASYLY, Primate of the Ukrainian Orthodox Church of Canada, Honoured on His Two Major Anniversaries

Metropolitan Wasyly was honoured by a special Molebin and Banquet on November I, 1999 at his Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral in Winnipeg, Canada. The evening was well attended by faithful of the Church to honour the 90th birthday and 55th anniversary of the eeclesial vocation of the Primate of the Ukrainian Orthodox Church of Canada.

Six bishops attended the celebratory event, headed by the Most Rev. Archbishop John (Archbishop of the Western Diocese of the UOCC). Other bishops in attendance included Bishop Georgije of the Serbian Orthodox Church; Bishop Seraphim of the Orthodox Church of America (Canadian diocese); Archbishop Mark of the Russian Orthodox Church; Metropolitan Mikalay of the Belarussian Orthodox Church, Metropolitan Michael of the Ukrainian Catholic Church and Bishop Stefan of the Ukrainian Catholic (church. Unfortunately due to weather problems, three expected bishops could not attend (Metropolitan Sotirios of the Greek Orthodox Metropolis of Canada, Archbishop Antony of the Ukrainian Orthodox Church in USA and Bishop Yuriy of the UOCC (Eastern Diocese).

The Moleben of Thanksgiving was celebrated by Archbishop John, sixteen priests and four deacons with the presence of the honouree, the other bishops, some 40 other priests and deacons and over 350 faithful. Responses were sung by the Cathedral Choir directed by Dr. John Mayba. At the end of the Moleben, Archbishop John addressed Metropolitan Vastly with a pastoral "slovo" stating " We are gathered here to honour you as our 'pastoral father metropolitan' and wish you many years of health, happiness and God's blessing."

The Banquet was chaired by Very Rev. Dr. Oleh Krawchenko, Chairperson of the Presidium of the UOCC:. The honouree was formerly introduced by a text of His Grace, Bishop Yurij, read at the banquet by Fr Andrew Jarmus. In addition greetings were extended by:

❖ the Standing Conference of Ukrainian Orthodox Bishops Beyond the Borders of Ukraine (Archbishop Anthony) read by Deacon Cornell Zubritsky;

❖ the Greek Orthodox Metropolis of Canada (Metropolitan Sotirios) read by the chairperson;

❖ the Ukrainian Catholic Church of Canada, Metropolitan Michael (Bzdel);

❖ the Orthodox Bishops in Canada, Archbishop Mark;

❖ the Government of Canada Dr. R. D. Pagtakhan, member of Parliament;

❖ and St Andrew's College in Winnipeg, Dr. V. Olender.

Also, personal greetings and gifts were extended by family members Mr. Justice Eugene Fedak, son of the honouree and Justine Fedak, granddaughter.

Musical selections were presented between greetings by the St. Andrew's College Chamber Choir, "Dostoyno" and two solo songs by Tatiana Navolska, Instructor of Church Music at St. Andrew's College.

Numerous gifts and written greetings also were presented to Metropolitan Wasyly. On behalf of the entire UOCC, a gift of a pastoral cross and two panahiias was tonally presented by Archbishop John. Lastly a birthday cake was introduced to the honouree with the singing of "Mnohaia Lita" arid "Happy Birthday ".

In his response, Metropolitan Wasyly began by commenting on his youthfulness, "You are honouring me as an elderly person, but I want you to be assured that I am still young, young at heart and youthful in my thinking. I'm going to be with you for a long time." In concluding he thanked one and all the bishops, clergy and faithful and stated humbly: "in honouring me you are also honouring the entire Ukrainian Orthodox Church of Canada."

Metropolitan Wasyly (Fedak) was born on November 1, 1909, in the village of Kadobivtsi, county of Zastavna, province of Bukovyna in Ukraine to Wasyl and Anastasia (nee Ternowetska) Fedak. When only two years and nine ninths old, Wasyl and his family emigrated to Canada and settled in the Sheho district in the province of Saskatchewan. Upon completion of his primary and secondary schooling, he enrolled in the teachers' College in Saskatoon, and upon graduation received the Teacher's Certificate and taught for fourteen years.

In 1932, he married Paraskevia (nee Tymofij), arid they were blessed with three sons, Eugene, Yaroslaw and Emil. The Metropolitan has seven grandchildren and five great-grandchildren.

In 1941, Wasyl Fedak enrolled into the Church's Seminary in Winnipeg, which he completed in 1944 with a Certificate in Theology, later upgraded to a Licentiate of Theology from St. Andrew's College in Winnipeg. The same year, he was ordained into the Diaconate and later into the Holy Priesthood by Archbishop John. He served parishes in Manitoba and Ontario where he organized and supervised the construction of five new churches. He was pastor of St. Volodymyr's Cathedral in Hamilton for thirty continuous years. Apart from his pastoral efforts, he also served the Church's Consistory Board for ten years. For his dedication to the Gospel and his pastoral efforts, Metropolitans Ilarion (Ohienko), Michael (Khoroshy) and Andrew (Metiuk) bestowed upon him various priestly honours. Father Wasyl also distinguished himself, not only as an outstanding churchman, but also as a community figure and leader. In 1966, he was honoured by both the City of Hamilton and the Premier of Ontario.

In April 1976, Fr. Wasyl became a widower, and soon thereafter vitas recommended as a candidate for bishop of the Ukrainian Orthodox Church of Canada. In 1978, his candidacy was unanimously approved by the Consistory and by the Sobor (General Council) with the title, "Bishop of Saskatoon and Vicar of the Central Diocese". Subsequently, on July 15, 1978, he was consecrated a Bishop by Metropolitan Andrew (Metiuk), Archbishop Boris (Yakowkevich) and Bishop Nicholas (Debryn). In 1983 Bishop Wasyly was elevated to the office of Archbishop of Toronto and the Eastern Eparchy.

After the repose of Metropolitan Andrew, Archbishop Wasyly was elected Metropolitan, Archbishop of Winnipeg and Primate of the Ukrainian Orthodox Church of Canada by the Sobor ~ General Council) of the UOCC on July 15, 1985.

In 1990, Metropolitan n Wasyly, after a lengthy process, was instrumental in leading the UOCC in attaining Eucharistic Union with the Orthodox Patriarchate of Constantinople.

Metropolitan Wasyly has been honoured with many awards and recognitions. He holds honorary doctorates from St. Andrew's College in Winnipeg (doctor of Divinity) and the Ukrainian Free University in Munich, Germany (Doctor of Canon Law). He has been recognized as a leading Ukrainian Canadian with honours from the Ukrainian Canadian Congress Centennial Committee and the Shevchenko medal and from the Governor General of Canada in commemoration of Canals 125th Anniversary. In 1993 he was appointed to the prestigious position of an officer of the Order of Canada

The celebration of Metropolitan Wasyly's anniversaries was indeed a most important event in the history of the UOCC. In honouring the Primate, the UOCC acknowledged the leadership and pastoral dedication of its "first hierarch". In the special anniversary booklet on the occasion of the celebration, Patriarch Bartholomew of Constantinople expressed the sentiments of all those present "we communicate to you Metropolitan Wasyly and warmly congratulate you on your fruitful ministry that you have 'lovingly executed to this important day."

Na Mnohi Lita, Your Beatitude!

Dr. Roman Yereniuk
Winnipeg, Manitoba

Вітаємо Вас, Ваше Блаженство, Блаженніший Митрополите Василій
з нагоди ювілеїв:
55-ліття священнослужіння та
90-річчя з дня народження.
Висловлюємо щиросердечні побажання кріпкого здоров'я.

НА МНОГІ ЛІТА ВЛАДИКО!

Управа та членки Союзу Українок Канади ім. Княгині Ольги
в Айтуні, Саскачеван.

Юлія Яців
голова

добр. Тереза Домарадз
секретарка

З цієї нагоди жертвуємо $50.00 на пресовий фонд журналу Промінь.

СВЯТО СВЯТОГО МИКОЛАЯ

У нас Українців, свято Святого Миколая та Різдв'яні свята мають багато глибше значення ніж у багатьох інших народів. Українці з давніх-давен вшановують Святого отця Миколая, як свого національного святого. І хоч від його смерти минуло понад півтори тисячі років, Він живе у серцях мільйонів людей пам'яттю про свої добродійні вчинки, любов і щедре милосердя. Святий отець Миколай народився у другій половині третього століття у місті Патерах, провінції Лікії, що в малій Азії. Він впродовж багатьох років був єпископом у Мирах, у малій Азії. Святий Миколай відважно боронив Христову віру і святість, за що Його кинули до в'язниці і жорстоко катували, але Він не зрікся нашого Спасителя. Помер Святий Миколай у 345 році. Мощі Святого у 1087 році італійськими купцями були перевезені до італійського міста Барі, де вони й сьогодні спочивають. По смерті Його мощі прославилися безліччю чудес і за те Святий Миколай дістав назву Великого Чудотворця. Легенди розповідають, що в Мирах жили три сестри, вони були дуже бідні, не мали посагу і тому не могли ви йти заміж. Коли довідався про це Святий Миколай, Він потайки вночі підійшов до їхньої хати і поклав гроші на вікно. З цього постав звичай роздавати дітям дарунки на свято Святого Миколая.

Saint Nicholas the Wonder-Worker, Bishop of Myra

На нашу землю в Україні, свято Миколая прийшло 1088-1089 роках, за часів князя Всеволода Ярославича. З того часу що року це веселе і радісне свято з великим нетерпінням чекають наші діти. Його чарівність огортає їх ще напередодні. У вечірній молитві до Святого Миколая діти обіцяють йому бути добрими, слухняними, гарно вчитися, любити й шанувати батьків. І просять Великого Чудотворця те, що найбільш собі бажають. Святий Миколай дуже любить дітей і неодмінно робить так, щоб їхні мрії здійснилися.

У ніч перед святом, коли міцно заснете, Святий Миколай у супроводі янголів обійде всіх чемних і добрих хлопчиків і дівчаток. І тихенько-тихенько, щоб ніхто не почув і не побачив, покладе під подушку кожній дитині дарунок.

Ми всі з глибокою вірою в його чудотворну силу чекаємо цього радісного для нас усіх свята. І віримо, що Святий Миколай не забуде наших українських дітей і завітає до кожної української хати і принесе гарні подарунки.

Зіна Маєвська,
Торонто, Онтаріо

Ікона Св. Миколая, праця Віри Сенчук, із книжки „My Icon Book", видання СУК

ДЕЩО ПРО КУЛЬТ ЯЛИНКИ

Варто б нам замислитися і хоч трохи поміркувати про культ ялинки. Хто, де і коли започаткував її святість, чому прикрашаємо її, чим вабить вона нас до себе, що закодовано в "єстві" ялинки, що чаром євшан-зілля споріднює нас з собою?

Існує декілька версій про ялинки. Однак правда про ялинку є лише одна. Науки геологія і археологія довели, що територія сьогоднішньої України була колискою індоевропейської цивілізації і під час великих переселень, тобто емігруючи зі Східньої Европи на Захід, люди з собою перенесли і ялинку. Культ ялинки перенесено на Захід генами української душі і думкою далеких прадідів. Так що ж означає для нас ось ця ялинка?

Біля 10,000 років після останнього палеоліту на території сьогоднішньої України з'явилась буйна рослинність, звірина, риба овочі. І коли мандрівні племена осіли на перший ступінь кочового життя, то заривались в землю, тобто будували землянки на пагорбах посеред соснового лісу. Посеред лісу було більш затишно зимою, а в піску, глибше метра, земля не була холодною і вологість була незначна. Коли відлетіли на південь деякі птахи, опало листя з дерев, закостеніли луги і ріки -- далекі предки з подивом спостерігали, як високі до хмар ялиці, колихаючись злегка, наче про щось розмовляли. Їм було байдуже, що свище буревій і тиснуть сильні морози. Зелене вбрання надавало їм захисту і величі. Великий страх огортав родину тодішнього предка, коли сонце ховалось що не день, то все нижче, а тінь ялинки усе більшала. Було повір'я, що втомлене сонце мандрівкою небом остаточно сховається за горами в воду.

Тогочасна астрономія, візика, і географія були дванадцятим рядочком коликів на майданчику. І коли тінь більшого об'єтку доходила дванадцятого колика люди непокоїлись у тривозі: що буде далі? Та коли тінь від сонця поміж останніми коликами зупинялась і меншала -- радости не було кінця! Той переломовий час вважався найбільшим святом, бо народжувалась надія, що розтануть луги і ріки, потепліє і земля знову зародить харч для людей і худоби. В той час кожна родина ялинку тримала в хаті так довго, доки вона зеленіла. Густий хвійний ліс і літом вабив до себе. Повітря із запахом живиці оздоровлювало хворих і немічних. Водою із темних криниць напували немовлят і промивали рани.

Було повір'я, що до криниць посеред лісу заходив Божий еліксир з-під ялиць, який назвали живицею. Слово "живиця" як рідина живодайної сили зберігається в українській літературі і сьогодні.

З приходом християнства в Україну культ містерійної ялинки ми пов'язуємо із датою народження Христа і таким чином збагачуємо традицію Різдвяних свят.

Петро Грушецький
Українські Вісті

GENOCIDE IN UKRAINE 1933

Speech by Andrew Gregorovich
Senior Researcher, Ukrainian
Canadian Research &
Documentation Centre, Toronto

Delivered at City Hall,
Hamilton, Ontario
Saturday, November 14, 1998

Each Remembrance Day we remember those who died in the World Wars. Today we commemorate a day of remembrance for people who died 65 years ago in a different kind of war. It was a war of genocide against the Ukrainian people, in which food was the weapon.

In 1958, hundreds of people assembled in Gore Park -- not far from here -- in the heart of Hamilton to commemorate an event which took place on the other side of the world. From Gore Park they walked along Main Street to Gage Park where a crowd of thousands participated in a solemn Divine Liturgy and manifestation on the 25th Anniversary of the 1933 genocide in Ukraine. I don't know what the Hamilton Spectator or other newspapers published about it then -- but basically the world didn't seem to care that millions of Ukrainians had died from hunger created by Josef Stalin and his Soviet government. Maybe that is because famine has always been with mankind due to war, natural disasters such as floods (as in the case of Honduras today) and locusts. But this 1933 "famine" in Ukraine did not take place during a war, there was no natural disaster and there were no locusts. How is it possible for a famine to take place without any logical cause? This is the mystery of the 1933 "famine." That is the mystery I will try to explain today.

Ukraine is famous as "the breadbasket of Europe." In fact, the rich deep black soil of Ukraine has been fertile for thousands of years. Ancient Greece 2,500 years ago depended on wheat from Ukraine and Plato and Socrates probably ate Ukrainian wheat. Canadians are fortunate that wheat from Ukraine, labeled Red Fife, became the ancestor of all of Canada's successful wheat strains. Economically they helped to establish this country as the "granary of the world." When Hitler's German armies invaded Ukraine in June 1941 it is not generally known that they shipped trainloads of Ukrainian black earth back to Germany. Hitler coveted the black earth territory of Ukraine which he wanted for his Lebensraum, or living space, for the German nation. He vowed that with Ukraine the German people would never again be hungry.

When I went to school here in Hamilton, there was absolutely no mention of the "Ukrainian famine". The only famine mentioned in school was the Irish Famine. In 1845-49 Ireland was hit by a potato blight which destroyed the main food crop of the Irish people. According to the 1851 Census Commission "almost one million" Irish died in the famine, or one-quarter of Ireland's population. Some 1.6 million Irish emigrated to the United States and Canada.

When I was a student at McMaster University, I made a presentation to the History Club which included several myths about the USSR, including the 1933 famine. My history professor was very skeptical about the famine and basically refused to accept that it had happened. I offered him eyewitness accounts from the book Black Deeds of the Kremlin translated by my father Alexander in 1953 but my professor dismissed them as a "Ukrainian viewpoint." In other words, as far as our schools and the university were concerned, the 1933 famine, actually a genocide, in Ukraine did not exist. Ukrainian famine denial is the same as Jewish Holocaust denial and is perpetrated by the same kind of misguided individuals or academics. Even today there are sites on the internet that claim there was no 1933 famine genocide in Ukraine.

How is it possible that two of the world's greatest tragedies in this century could be doubted and denied? In the case of the Jews it is anti-semitism, but in the case of the Ukrainians we now know how it was done. We can trace the famine denial back to people like Walter Duranty, the foreign correspondent of The New York Times in Moscow, who reported that there were food shortages but no famine. Later Duranty said privately and quietly that perhaps 10 million died in the famine but this never appeared on the pages of The New York Times.

Collectivization. Collectivization is the process of conversion of small private farms and livestock into giant collective farms. The Soviet Government could not control the independent farmers in Ukraine. They were in a position on their own farms to disregard the Soviet system. The most intelligent and best farmers -- not necessarily rich -- were labeled kulaks by the Soviet government, their land and animals were confiscated and they were exiled to Siberia or executed. Rather than surrender both their land and their livestock of horses, cows, etc., many Ukrainian farmers slaughtered them before the Soviet

authorities could confiscate them. The Collective farmers became workers paid at a starvation wage by the state. Stalin told Churchill in 1942 that Collectivization was worse than an entire year of the war against Germany and that there were ten million victims. The coverup was carefully organized by Stalin's Kremlin. During the terrible year of 1933, Moscow banned all travel by foreigners in Ukraine and especially all foreign correspondents for the first three-quarters of the year. Ukraine's borders were sealed tight by the Red Army and the Soviet Secret Police. They were opened only late in the year when the 1933 crops had been harvested ending the hunger and also when bodies and other evidence had been cleared away. The English journalist Malcolm Muggeridge went into Ukraine to find out exactly why he had been banned from traveling there. He discovered the death toll in the form of nearly empty villages. The American foreign correspondent, William H. Chamberlin, of the Christian Science Monitor, also visited Ukraine late in 1933 as soon as the Kremlin allowed travel. He wrote that in Ukraine the Soviet government had "clamped down with the use of the last and most terrible weapon -- organized famine." (Russia's Iron Age, 1934). Chamberlin revealed in his book that Moscow had "organized" the famine -- it was intentionally organized by Stalin's Soviet government. Stalin and his henchman, Lazar Kaganovich, who was in charge of Agriculture, were responsible for creating the Ukrainian genocide in 1933. Moscow's denials and the Kremlin's clever manipulation of the mass media convinced the world that there had been no massive death toll from hunger in Ukraine. Over the years it was only the very rare exception that someone mentioned the "famine" in a passing reference.

Stalin became the teacher of Hitler. We can only speculate what might have happened if Stalin's secret genocide by famine had been fully exposed to the world. Would Hitler's terrible secretive Holocaust of 6,000,000 Jews been possible? We also know that in World War II, Hitler adopted Stalin's famine weapon and starved millions of Soviet prisoners of war, including many Ukrainians.

In my opinion, there were two separate and distinct events in 1932 and 1933. In 1932 there was a small famine in which Ukrainians perished. This famine was due to the inefficiency and callousness of the Soviet bureaucracy.

If you took a single ear of wheat from a collective farm, you could be shot, and there were people who suffered this fate.

As for 1933, Stalin's brutal government actually passed laws and made regulations late in 1932 from which the only possible outcome was a massive genocide organized to create a maximum number of deaths from starvation. This is the actual genocide which destroyed so many Ukrainians. not to be confused with the 1932 famine. This was carefully organized and became the intentional genocide plan of Stalin's government, although we do not know if it was pre-mediated. Stalin used executions, exile to Siberia -- which en route took its toll of victims -- and mainly famine to commit the terrible Genocide of Ukrainians in 1933.

1933 Famine in Ukraine Was Actually a Genocide. Many people have tried to give an accurate name to the 1933 famine because of its diabolical nature. It has been called the Great Famine (to reflect the extent and number of victims), the Black Famine, Holocaust Famine and the Stalin Famine. In Ukraine it has been called *Holodomor*, meaning Hunger Death or perhaps Hunger Murder. It has been called the Organized Famine, the Engineered Famine, the Man-Made Famine and the Artificial Famine. But it really wasn't artificial, since real people died of real hunger. In my opinion it is most accurately labeled simply, Genocide in Ukraine 1933, since it was planned in 1932 and intended to kill much of the Ukrainian nation in 1933.

United Nations Definition of Genocide. The 1949 United Nations Convention on Genocide defines genocide as "acts committed with intent to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group." This includes "Killing members of the group" and "Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part". The actions of Stalin's government exactly fill the official U.N. definition of genocide.

Eastern Ukraine was the major area of Stalin's famine. However, the evidence shows that it was also organized in ethnographic areas outside Ukraine which had a large Ukrainian population, such as the Kuban region southeast of Ukraine. It also stretched eastward to the Volga and seems to coincide with pockets of Ukrainian population. We know it was especially directed against Ukraine because just over the north-eastern border in Russia the famine did not exist. Many starving Ukrainians attempted to go to Russia for food but were stopped at the border. People trying to carry food into Ukraine were stopped by the authorities at the Ukrainian-Russian border and the food was confiscated.

How Did Stalin's Government Organize the Genocide in Ukraine? The decision and the first steps were taken in August 1932, and then the

first procedures and plans were put in place. For example, on August 7, 1932 the law on the protection of state property was established. If you took a single ear of wheat from a collective farm -- you could be shot -- and there were people who suffered this fate. On December 6, 1932 a Soviet decree proclaimed a complete blockade of villages for allegedly sabotaging grain procurement. Moscow sent an army of agents, who were communist party members and mostly Russians from Russia, into Ukraine. With the help of the Red Army and the GPU Soviet Secret Police, Ukrainian villages were surrounded and every scrap of food in the village was confiscated, including even bread baking in ovens. A thorough search was also made to find any food hidden by the Ukrainian farmers. Sometimes it became a military action and resulted in an unequal struggle between farmers with pitchforks against heavily armed soldiers. The Ukrainian farmers invariably lost these battles. One Soviet General called it a "War" and was disturbed that he was fighting unarmed Ukrainian farmers. Many villages were emptied by these battles and by the famine. Molotov drafted an unpublished decree which encouraged Russians to settle in the empty villages of Ukraine and the North Caucasus. Victor Kravchenko, who was one of the agents, later wrote a book, *I Chose Freedom*, in which he described 1933 as the Harvest in Hell.

7,000,000 Ukrainians Died in the Genocide: 25,000 Per Day. At the peak of the genocide, which was in March 1933, according to Prof. Conquest, Ukrainians were dying at the rate of 25,000 per day, 1,000 per hour or 17 every minute. Estimates of the total deaths vary from 5 to 10 million, but 7 million is the accepted figure. This was almost one-quarter of the population of Ukraine. The children were especially devastated, with one estimate stating that "no fewer than three million children born between 1932 and 1933 died of hunger." (M. Maksudov in Famine in Ukraine 1932-1933). One third of the children of Ukraine starved to death in the famine. Some children were killed and eaten by insane adults who had turned into cannibals. The New York Times (Dec. 22, 1997) published a powerful quote from Stephane Courtois in its review of the Black Book of Communism: "The child of a Ukrainian kulak deliberately starved to death by the Stalinist regime is worth no less than a Jewish child in the Warsaw ghetto starved to death by the Nazi regime."

At the peak of the genocide....Ukrainians were dying at the rate of 25,000 per day, 1,000 per hour or 17 every minute.

"I'm Still Young And I Want So Much to Live". One young Ukrainian girl wrote to her uncle, Professor K. Riabokin, at Kharkiv University as follows:

"Please Uncle do take me to Kharkiv. We have neither bread nor anything else to eat. Dad is completely exhausted from hunger and is lying on the bench, unable to get on his feet. Mother is blind from hunger and cannot see in the least. So I have to guide her when she has to go outside. Please Uncle, do take me to Kharkiv because I, too, will die from hunger. Please do take me, please. I'm still young and I want so much to live. Here I will surely die because everyone else is dying. . . Please do take me, please . . . ."

The Uncle received the letter at the same time that he was told she was dead. He says, "I did not know what to say or what to do. My head just pounded with my niece's pathetic plea".

Soviet Coverup. The coverup of the 1933 genocide included official Soviet government denials for over a half a century. The very first Soviet Ukrainian official to admit the existence of the 1933 genocide was Volodymyr Shcherbitsky, Head of the Communist Party of Ukraine. On December 25, 1987 he said there was "famine in some localities of Ukraine." (Pravda Ukrainy, Dec. 26, 1987). Actually, Nikita Khrushchev, as a private citizen in his 1970 memoirs, tells of a naive Soviet official who said to him: "A train recently pulled into Kiev loaded with corpses of people who had starved to death. It had picked up corpses all the way from Poltava to Kiev. I think somebody better inform Stalin about this situation."

In addition to banning travel of foreigners into Ukraine, the Kremlin put strong pressure on foreign correspondents to follow the communist line that there was hunger but no famine in Ukraine in 1933. When Soviet Census officials in 1937 submitted the USSR Census Report to the Government, it revealed that the population was millions lower than it should have been. As a result, Stalin's government suppressed the 1937 census of the USSR and shot many of the census officials. A new 1939 census "corrected" the population to a higher level in order to conceal the famine.

For many decades excuses have been offered by the Soviet government and pro-Russian academics. For example, it was suggested that the weather caused a 1933 crop failure, although the 1933 weather records reveal no adverse weather conditions. In fact, the crop in 1933 was larger than 1931 or 1934 years when there was no famine. In 1933 the Soviet Union exported 1.7 million tons of grain to the West while Ukrainians starved.

Late in 1933 it was discovered that some of the confiscated Ukrainian grain was stored in storage facilities under armed guard -- right in Ukraine.

WHY? The Ukrainian farmers and the Ukrainian cultural and intellectual leaders were opposed to collectivization which made the independent farmer into a "worker." As a result, he came under the complete control of the state on farm land he no longer owned. Stalin used the genocide to break the will and opposition of the Ukrainian nation to collectivization, and Russian rule and to assert his firm and complete control of Ukraine.

Despite their many efforts Ukrainians in the western world were unable to break the skepticism of the world. They produced volume two of the *Black Deeds of The Kremlin* dedicated entirely to the 1933 genocide, but it was ignored by the academic world. Academics generally avoided mentioning the genocide, although in some books the 1933 "famine" received a passing reference or one sentence. Ukrainians published many pamphlets and articles in the Ukrainian press but this had virtually no impact on the consciousness of the world. Finally, a sequence of events brought the genocide to the world's awareness.

Documentary Film: Harvest of Despair. The first step was the prize-winning documentary film, *Harvest of Despair*, produced in 1984 by the Ukrainian Canadian Research & Documentation Centre in Toronto. This film, directed by Slavko Nowytski, was shown on the CBC, PBS and other television networks. It seems to have been the catalyst which first, and finally, caught the attention of the general public.

Professor Conquest's Book: Harvest of Sorrow. Two years later, in 1986, the academic world was forced to accept the reality of the 1933 genocide because of the book, *The Harvest of Sorrow*, by Professor Robert Conquest. Professor Conquest, of Stanford University in California, is a highly respected expert on the Soviet Union. His book was the very first full scholarly study of the 1933 genocide. Published by the University of Alberta and the Canadian Institute of Ukrainian Studies, this book aroused a strong reaction and protests from pro-Soviet individuals. But it has stood the test of time. Conquest carefully analyzed the background and history of the genocide and concluded that 7 million died.

In 1987, when Shcherbitsky, Ukraine's leader, publicly admitted the existence of the famine, it finally gave the first official confirmation of this tragic event. The Ukrainian Communist Party issued a resolution on February 7, 1990 which blamed Stalin as the perpretator of the famine. The next day, as the mighty Soviet Union was in the process of crumbling away, the Soviet Government ordered that the "full details of the Ukrainian famine of 1932-1933" be published (Toronto Star/ Reuter Feb. 8, 1990). But Moscow's policy soon changed. Archives were shut tight again and Moscow, to my knowledge, never published a book on the famine.

U.S. Commission on the Ukraine Famine. Both of these government pronouncements, of Ukraine and Russia, can probably be credited as a direct reaction to the work of the Commission on the Ukraine Famine, headed by Prof. James Mace who is of Scottish American origin. It published an Interim Report in 1987 and submitted its final Report to the United States Congress on April 22, 1988. This report was the final one of six volumes on the famine the Commission published which have given Americans and the entire world considerable documentation, eyewitness testimony and details confirming the 1933 genocide. In the 19 findings of the Report to Congress by the Commission on the Famine, there are three which I think sum up the main points:

1) There is no doubt that large numbers of inhabitants of the Ukrainian SSR and the North Caucasus Territory starved to death in a man-made famine in 1932-1933 caused by the seizure of the 1932 crop by Soviet authorities.
2) The victims of the Ukrainian famine numbered in the millions.
3) Joseph Stalin and those around him committed genocide against Ukrainians in 1932-1933.

One of the saddest aspects of the 1933 Genocide in Ukraine is that it was thoroughly erased from the historical memory of Ukraine. The Soviet system carefully eliminated virtually all evidence, including the visual photographic record. Ukrainians in Ukraine today do not know about the Stalin Genocide, while by comparison, Jews everywhere are very aware of the Hitler Holocaust. Canada's one million Ukrainians have preserved the memory of the 1933 Genocide in Ukraine, and it is we who have passed this historical memory, like a torch, to our kinsmen in Ukraine. We should support the proposal to establish a Canadian Genocide Museum in Ottawa. We should write to our Members of Parliament in support of the Genocide Museum proposed by the Ukrainian Canadian Civil Liberties Association. It will help to educate Canadians and recognize all the major historical genocides perpetrated in this century against such peoples as the Armenians, Ukrainians and Jews.

Жіночі Постаті
Women of Influence

HELEN MAYBA

Helen was born in Winnipeg and lived with her parents, John and Olga Dolynchuk, at Whitemouth, Manitoba. Moving to Winnipeg in 1949, she attended Faraday School and St. John's High School.

She attended Manitoba Teacher's College (Normal School) and graduated in 1957. She taught at Strathmillan School in St. James in 1957-8, at Lord Kitchener School (John Pritchard) in North Kildonan in 1959-60, and at Springfield Heights School in East Kildonan from 1960 to 1964.

She married Dr. Ihor Mayba in 1958 and they resided in East Kildonan, very close to McLeod School. She became a Citizen Member of the Board of River East School Division in 1971. Wishing to contribute further to the School Division, she ran for a vacant position and was elected trustee in 1972, and was re-elected until 1998 (26 years). She was Chairman of the Board in 1989-90 and 1995-6. She served on all Board Committees. Helen was a strong supporter of the bilingual programs for Ukrainian, German and French Immersion. She supported the Division's Choral Programs and Band Programs, and the Winnipeg Music Festival. On April 15, 1999, River East School Division recognized the 26 years that Helen completed as school trustee and named the music theatre at Miles Macdonell Collegiate, "The Helen Mayba Theatre". The Helen Mayba Music Scholarship is given annually at Springfield Heights School to a grade 6 student for excellence in music studies in the Ukrainian Bilingual Program.

Helen was continually involved in community work and served as leader of Brownies at John Pritchard School; treasurer for River East Trouvez Community Children's Choir; Vice President of the Melrose Community Club; Advisory Board Member of the Concordia Hospital Foundation Advisory Board; Board Member of the Ukrainian Cultural and Educational Centre of Winnipeg (Oseredok); Board Member of the Osvita Foundation; Board Member of the Ukrainian National Home of Winnipeg; Treasurer of the Ladies Canadian Ukrainian Committee (KYK), Winnipeg Branch; Executive Member of the Holy Trinity Ukrainian Greek Orthodox Cathedral, Winnipeg; and Chairman of the Cathedral Ukrainian School Committee. She is a member of the Winnipeg Art Gallery and the Women's Committee of the Winnipeg Symphony Orchestra. She is a member of the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral Choir, where her son John is the Choir Director. She is Chairman of the Hoosli Ukrainian Folk Ensemble, and Chairman of the Operations Committee of the Winnipeg Music Festival. Helen was appointed by Hon. Len Derkach, Minister of Rural Development, to serve on the Manitoba-Ukraine Secretariat Advisory Committee.

Helen and her husband have two children, John and Paul. John and his wife, Natalka, have three children -- Julia, Katherine, and Andrew.

Life and Culture
Життя і Культура

Золотими Спогадами Стрічаємо Нове Тисячоліття

Наші здобутки і неповторні події у минулому століттю, що вже дещо записані в історії Українців в Канаді, наші незабутні переживання, ми передаємо новому поколінню. Ми дорожили національним скарбом наших славних прадідів, і бажали, щоб наші нащадки далі плекали дух могутній українського народу.

Від самих початків нашого життя в Канаді, батьки були свідомі ваги і значення доброго національного виховання своїх дітей. Вони дітям защеплювали любов до рідної мови і пісні, до рідних звичаїв. Вони докладали всіх старань, щоб у Рідних Школах та молодечих організаціях працювали виховники вповні свідомі свого важного відповідального й почесного завдання.

Наші батьки старались брати приклад з доконаних діл Князя Ярослава й вчили своїх дітей історію нашого минулого, та вщіпили в молоді душі віру в Бога й нашу святу Православну Церкву.

З великим торжеством ми святкували перше століття поселення Українців в Канаді 1991 року. Святкування гучно відбувалось у різних частинах Канади. Спільно відбулось урочисте відзначення заслужених громадян. Організувались чудові виставки українського рукоділля та музейних експонат. Відбувались фестивали пісні й слова молодими силами. На літних курсах СУМК Село і Село Веселка, наша молодь здобувала інтенсивне вглиблення української культури та глибоке почуття національної свідомости, і головні засади провідництва.

Сценічні, тетральні, танцювальні, співучі та музикальні виступи нашої молоді, -- конференції та конґреси наших організацій, збогатили нашу ідентичність і пошану в Канадському суспільстві. Ми вщеплювали в нашу молодь почуття любови до своєї спадщини, та почуття ідейности та відповідальність українського суспільно-громдського життя в Канаді. Ми разом віддано працювали, щоб допомогти Україні здобути незалежність.

Під умілим проводом відданих редакторів та журналістів, українські журнали та часописи збогачували наше знання про славних письменників, про релігійне навчання наших владик та священників, про піонерів та заслужених працівників і ювілятів, про загальну наукову та провідну діяльність наших організацій, і про збереження і розвиток культури і традицій українського народу.

Велику пошану і гордість для українців в Канаді здобули наші Майори, Сенатори, Прим'єри, і наша велика гордість, Ґенеральний Ґувернатор, Рамон Гнатишин. Українці в Канаді здобули в минулому сторіччю великі досягнення і цілий ряд успішних маніфестацій, наші релігійні колєґії, музеї, інститути, бібліотеки, українська участь у Світовій Виставці "Експо '67", і "Чоловік і Його Світ", щорічні паради і виставки на Давфен Фестивалах, з великою приємністю і задоволенням згадуємо.

Велику роль у Канадському суспільстві відіграло українське жіноцтво. Перше у своїх

організаціях, відтак у Канадській Жіночій Раді, де вони занимали провідні посади в екзекутиві. Між ними головою була Галя Гнатишин, дружина бувшого Сенатора Канади. Підчас краєвої конференції, вона представила чужомовним громадянам про жалюгідну ситуацію і поневолених жінок в Україні під Комуністичною диктатурою. Рівнож у Міжнародних Конференціях, вона з іншими українськими делєгатами підносили голос протів нацистських та большевицьких переслідувань.

В нашій Історії Українців в Канаді записано про перших піонерів, що вложили великі зусилля у розбудові організації Союз Українців Самостійників. Про Савелю Стечишин, основоположницю Союзу Українок Канади і про її почесне вшанування і відзначення "Орденом Канади".

Наш Музей Союзу Українок Канади, вже довгі роки репрезентує найбагатішу українську культуру, покази килимів, народніх строїв, головні убори українських жінок з різних областей України, історичний друк та довголітну спадщину. Ми все були свідомі своїх обов'язків, виконували нашу роль у Канадських організаціях та інформували наших спів-громадян про нашу предківщину, і про наш вклад до мулті-канадського багатства.

З великою гордістю ми передаємо нашим нащадкам сто-річну історію наших піонерів, що зуміли затримати українську спадщину та культуру у чужому оточенню, що будували Церкви, Інститути, Народні Доми, працювали в комітеті "Український Червоний Хрест", і організували допомогу тим, що потерпіли через війну, від большивиків та нацизків. Допомагали Українському народові у його боротьбі й терпіння підчас штучного голоду.

Ми виховали державних мужів, національно-політичних культосвітних працівників, священників, науковців. Ми були свідомі, що "наша сила в нас самих". Ми були мужні й працьовиті, -- все пригадували заповіт Митрополита Іларіона: "Служити Церкві й Народові -- це служити Богові".

Завершується століття нашого життя в Канаді, ми радіємо певними здобутками, але підкреслюємо, що щаслива майбутність залежить від наших зусиль. На початку, так само на прикінці століття лежали і лежать питання, чи наша молодша генерація в Канаді, де постійно відкривається для неї, нові горизонти, чи ми маємо упевнення, що вона буде зберігати нашу культуру і виховувати нове покоління в українському дусі, чи наші нащадки будуть свідомі "хто вони є, і чиї вони діти"?

Тільки добрим прикладом, нашою позитивною працею, та сильною вірою у Бога і нашу Святу Церкву, ми можемо з любов'ю відважно вступати в нову еру з надією кращої радісної будучини нашим нащадкам і дорогій Україні.

Нехай Господь благословить наші минулі і будучі зусилля. Вітаємо всіх із Восьмою Річницею Незалежности України, і молімось за краще майбутнє Української Держави!

Галина Мельник-Марко

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription_____

Name _____

Address _____

City _____Province _____Country _____Postal Code _____

If GIFT indicate from whom_____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

YEARS 2000 CALENDARS - Chernivtsi Children's Art School

The Ukrainian Museum of Canada has been actively trying to form links with institutions in Ukraine. One result of this effort was the display of art from the Chernivtsi Children's Art School in Ukraine at the Museum in Saskatoon from August 30 to November 8, 1998. This Art School, which recently celebrated its 100th anniversary, has about 200 students who receive training in the technical basics of fine art and art history. Many of these students have exhibited outside of Ukraine, and several graduates have received international recognition.

After discussions at Museum Board meetings, a decision was made to produce calendars for the year 2000 of the art from this exhibit. The intention of this project was to share the children's artwork across Canada, and also raise funds for the Museum's operations. The Director of the Art School was also excited about producing a calendar and gave his permission to use the art.

The art was done by students aged 11 to 15 and covers a range of Ukrainian themes from folklore to contemporary life and are arranged appropriate to the season.

The calendars, which make excellent gifts, are ready for sale and can be ordered directly from the Museum in Saskatoon, its branch museums across Canada, from most U.W.A.C. branches across Canada, and from several bookstores in Saskatoon.

Cost is $8.00 per copy. The Museum's address is 910 Spadina Crescent East, Saskatoon, SK, S7K 3H5.

$2 MILLENNIUM COIN CARRIES ON INUIT ORAL TRADITION

The Royal Canadian Mint has been chronicling Canada's history in circulation and collector coins that span almost a century, ensuring that Canadians carry with them moments from the past as they face the future. To celebrate the Millennium, the Mint is launching a special $2 coin that reflects the rich heritage of the Inuit people of Nunavut, Canada's newest territory.

The magnificent artwork gracing the Nunavut 1999 Millennium $2 Coin was designed by the Inuit artist, Germaine Arnaktauyok. Her work celebrates the drum dance, capturing the values of Inuit society and the unique role of Nunavut in the life of our nation.

Drum dancing dates back centuries in Aboriginal culture. As the focal point for community gatherings, it remains integral to both social and spiritual life. As much as the drum dance is part of special ceremonies and celebrations, it has traditionally been a vital tool in recording Inuit history. Knowledge is passed on through the songs of the drummer who tells of ancestors and legends, personal experiences and hunting adventures.

The coin design features a portrayal of an Inuit man absorbed in the drum dance. The drum itself bears the image of a map outlining Nunavut. Inside the map is a kudliq - a stone lamp - that serves as a source of warmth and provides a sense of security. It also stands as a beacon of hope for Nunavut's future. The artist says the drum signifies that the people will be heard near and far. The obverse of the coin depicts the contemporary effigy of Her Majesty Queen Elizabeth II, designed by artist Dora de Pedery-Hunt. This image appears on all circulation coins.

The Royal Canadian Mint's newest addition to its Millennium Coin series will lend sparkle to the end of the millennium. The high silver content -- 9.25% sterling silver and 7.5% copper -- makes the Nunavut 1999 Millennium $2 Coin a special coin to collect.

Despite its rich appearance, the Millennium Coin will be affordable for both amateur and professional collectors. The Nunavut - 1999 Millennium $2 Coin is the first bimetallic coin issued by the Royal Canadian Mint to feature a design that covers both inner core and outer ring. The stunning 22-karat gold issue will enhance any collection and the sterling silver proof coin is certain to become a popular gift.

The Nunavut - 1999 Uncirculated Set, presented in a keepsake envelope with a striking image of the drum dancer, will cost only $13.95 while the Specimen Set, which includes a Certificate of Authenticity, will retail for $26.95. The Nunavut - 1999 Millennium Proof $2 Coin will cost just $24.95. The Millennium Gold $2 Coin will sell for $299.95. Each coin includes a numbered certificate of authenticity and is presented in a gift box. The new $2 gold coin is 28 mm in diameter with interrupted serrations, weighing 11.40 grams. Ten thousand coins will be minted, with a face value of $2.00.

The Mint's 1999 numismatic products can be purchased from the Royal Canadian Mint's global network of dealers and distributors. In North America, numismatic products can be purchased directly from the Royal Canadian Mint by calling 1-800-267-1871 in Canada or 1-800-268-6468 in the United States.

Additional information on the Royal Canadian Mint and its products can be found on the Mint's Web site at www.remint.ca or by contacting Pierre L. Morin, The Royal Canadian Mint Communication Advisor at 613-993-9999 (or e-mail morin@remint.ca).

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

Sonja Bejzyk, National President UWAC
Соня Бейзик, Крайова Голова СУК

Річні Збори

У місяцях листопаді та в грудні відбуваються річні збори майже по всіх відділах Союзу Українок Канади. Це дуже важливий час для нашої організації. Урядниці зарядів подають звіти з пророблені праці за їх каденцію, вибирається нову управу, або одобрюється існуючу ще на одну каденцію.

Для успішного виконання праці є важним, щов всі членки мали відповідальність за певну ділянку. Тому ми радимо, щов відділи мали такий самий склад референток як має Центральна управа і, щоб членки вибрали референток згідно з їхнім спеціифічним знанням, досвідом або талантом. Тоді кожна членка буде мати певний обов'язок, який буде її ангажувати до праці. Бо кожна членка, яка шанує свою організацію повинна вважати собі за честь і шану служити для неї, чи то в заряді,в комітеті чи в інший спосіб.

Перед річними зборами потрібно переглянути статут Союзу та вказівки, які подаються в Робертс Рулс оф Ордер. Ми маємо ще дуже багато статутів на складі в Централі. Кожна членка повинна мати свій особистий статут. Отож ми радо вишлемо Вам відповідне число для всіх членок.

Центральна управа сердечно вітає управи та все членство і бажає, щоб річні збори відбулися успішно і на високому рівні.

In the month of December branches will be receiving their annual budget forms (анкети). Please fill these out as soon as possible; we really appreciate your promptness. At the National UWAC Convention in Regina the delegates decided that the annual membership fee to the National Office be raised to that of $15.00 per member.

Відзначення Патронки

В листопаді народилася визначна українська письменниця Оля Кобилянська. Багато відділів Союзу горно несуть її імя, як патронку свого відділу. Цього місяця віддаймо честь цій визначній письменниці відповідною програмою включно з читаннями її творів.

Подяка

Відділам котрі вислали нам пожертву на Організаційний Фонд СУК після з'їзду в Реджайні:
Відділ Ольги Кобилянської в Сурей, Б. К., голова Анна Собул - $50;
Відділ при Катедрі св. Іванна, Едмонтон, Альберта, голова Оксана Енслин - $300;
Відділ Олгьи Кобилянської, Саскатун, Саск. (на Добродійний фонд СУК), голова М. Кіндрачук - $165.

Відвідини

О. Ковальчук, Манітобська провінційна голова СУК, Маруся Фостер, голова Манітобської філії УМК/СУК та я відвідали:

Дуфрост, Манітоба - де є зацікавлення зорганізувати відділ СУК. Щира подяка Марії Чубей за зарядження вечірки.
Брендон, Манітоба - Відділ Лесі Українки. Подяка Г. Вордигтан та голові І. Антонюк.
Округи Овкбурн, Росбурн і Мензі, Манітоба - Подяка головам та Л. Валиленко.
Округи Сірко і Сондавн, Манітоба. Подяка головам та Марії Чубей.

Я відвідала Відділ ім. св. Анни в Едмонтоні з нагоди їхнього 20-

літього ювеілею. щира подяка голові Л. Зубрицькій і всім членкам за милу і приємну зустріч

Нам було приємно відвідати відділи, познайомитися з членками, поділитися думками і поінформувати їх про нашу працю в Централі. Ми вдячні Провінційній голові О. Ковальчук за її труд і працю, щоб ці вечірки були успішні.

В році 2000 сподіюся відвідати усі наші відділи.

Christmas Greetings in Promin

In response to subscriber suggestions and requests, the National Executive has decided that it would be a more advantageous use of space in the journal to list the greetings by categories:

Full page - $100 (sponsor)
Half page - $60 (supporter)
Quarter page - $35 (donor)

The branch name, location and officers, as provided, will be listed in each category.
In the **YEAR 2000, PROMIN** will be celebrating its **FORTIETH** year of publication. Members, branches and friends are requested to send donations, greetings and subscriptions in order to support our journal. In each issue a subscription form is provided. Give a subscription as a gift to a friend or relative. Each branch should subscribe to Promin. Read the news from the National Office at meetings and keep copies in your archives.

Each branch is encouraged to plan an event to celebrate the **40th ANNIVERSARY OF PROMIN.** This celebration could take one of many forms - tea, banquet, concert, readings, etc. Proceeds from these events could be forwarded to Promin as a special donation in this anniversary year. The success and growth of our journal depends on you - our members.

Закликаємо відділи влаштовувати імпрези з нагоди **40-ЛІТТЯ ПРОМЕНЯ**, та з цієї нагоди присилати свої пожертву на ювілейний фонд.

Merchandise available from the National Office

Kurelek Prints - **"The Second House"** and **"The Ukrainian Canadian Farm Picnic"** - $100.00 each (tax, shipping and handling included).

"The Icon Book" - $20.00 plus shipping and handling costs

"Christmas Cards" - Christmas Icon taken from "My Icon Book" - Iconographer - Vera Senchuk. Cards are without or with a bilingual greeting $15.00 each or 12 for $10.00 plus shipping and handling costs.

"CD Rom - The Mitten - Рукавичка" - a computerized interactive storybook. Switch between Ukrainian and English at any time during the story $39.95 plus shipping and handling costs.

Canada's New Governor General

The following congratulatory letter was sent to The Right Honorable Adrienne Clarkson on behalf of the UWAC:

October 31, 1999

Her Excellency
The Right Honourable Adrienne Clarkson
Governor General of Canada
Rideau Hall
1 Sussex Drive
Ottawa, Ontario

Your Excellency,

On behalf of the Ukrainian Women's Association of Canada, I would like to extend to you our sincere congratulations on your recent appointment as Governor General of Canada. Your commitment in recognizing the diversity and inclusiveness of Canadian society makes you the ideal person to lead us into the new century.

We wish you success in meeting the many challenges of your appointment.

Yours respectfully,
Sonja Bejzyk, President

СМОЛОСКИП -- ЕМБЛЕМ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

(Реферат на свято вручення відзнак)

Ніхто немає більшої любові,
Як той, хто душу поклада
за друзів.

Такими словами зі Святого Письма вказала Леся Українка на ідеали в життю кожної людини, а з окрема на ідеали кожної українки: служити братові і сестрі; служити друзям своїм, служити свому народові.

Служба народнім ідеалам це найвища і почесна служба; боронити прав і волі свого народу, чи змагатись за права і волю свого народу є святим обов'язком кожної людини. Вояки на полі бою умирають за волю батьківщини і стають безсмертиними, вкриті славою, героями. Тиха і щоденна праця в користь громади, організації, народу це почесна праця, яка надає людині вартости і робить її цінною серед суспільства.

Союз Українок Канади, (перша українська жіноча організація в Канаді) стояв на службі свому народові протягом 25 років. Членство його дало доказ посвяти, ідейности і глибокого патріотизму. Воно, серед невідрадних умовин піонерського життя підняло високо стяг рідної культури і пронесло його чистим, оновленим і до сьогодні. Воно було першим, що запалило отой СМОЛОСКИП горіння любові і пошани до своєї нації і ним просвічувало дорогу собі й іншим. І цей смолоскип ми беремо собі сьогодні, як символ, який представляє продовження життя нації, її безсмертність, її вічну славу в минулому, її найкращі діла, змагання і прикмети в сучасному. І цей символ ми будемо передавати з покоління в покоління зо всімаа його ідеалами, набутими традиціями і культурою.

Колись, у старинній Греції, яка сіяла славою високої культури на цілий світ, були відомі Олімпійські ігрища, які були справжнім святом цілої грецької нації. Ці ігрища вкривали славою найкращих синів грецького народу і виховували здорово тілом і духом покоління. В перегонах бігу, перший, що починав, держав в руці запалений смолоскип; він оббігав кілька миль дороги і коли вибивався із сил, не міг далі бігти, він передавав смолоскип слідуючому за ним, другий в такий самий спосіб передавав третьому і.т.д. Смолоскип був у них символом вічного життя нації, який передавався з покоління в покоління. І кожний беріг того святого огню, який не сміів погаснути в нічиїх руках.

Для нас українок, які живемо серед широкого світа і багатої культури інших народів, є святим обов'язком зберегти життя своєї нації, зберегти духове обличча свого народу зо всією його тисячлітньою культурою. І ось цей запалений в наших руках смолоскип - це світло нашої багатої культури, це горіюча любов до свого народу, його віри, Церкви, звичаїв, мови літератури, мистецтва, музики, науки. Цей запалений в наших руках смолоскип не сміє погаснути ніколи; ми маємо передати його тим, які будуть слідувати за нами.

Цей символ і достойність носити його, ми здобули з важкими зусиллями, надмірною працею, посвятою і стражданнями одиниць, а опісля й більшого числа членства. Бо вернімось думкою з перед 25 років. Погляньмо, яким облогом лежало те поле (організація) на якім ми сьогодні працюємо; яким убогим і безїдейним було життя української жінки в Канаді.

Не було у нас в той час жіночих товариств, не було орґанізації, не було з'їздів; не було мови про збереження рідної мови, традиції, звичаїв. Ніхто не клопотався народнім мистецтвом, яким ми так гарно терер прикрашуємо наші церкви. Не було мови про виховання дітей в народнім дусі. Не було питання, чи жінка читає пресу, книжку, не було свят наших письменниць, свята День Матері, ніхто не підносив і не вказував на завдання й святі обов'язки матері українки. Не було остаточно українок в □анаду серед зорганізованих жінок культурних народів. Про українку ніхто не знав, ніхто нею не цікавився поза тим, що українка убога і совісна зарібниця. А найважніше і найсумніше було те, що умирала наша багата культура серед нового й чужого оточення. Ніхто її не плекав, ніхто на неї не вказував, ніхто не підносив її вартости в очах жінки українки в якої руках спочивала вся майбутність нашого національного "я".

І ось в такий час, повстає за ініціятивою одиниць -- перша українська жіноча орґанізація -- Союз Українок Канади.

Перша річ, на що організація звертає увагу, це на піднесення культурних ціннощів набутих тисячлітньою історією нашого народу і збереження їх почерез жінку, дім і виховання молодшого покоління.

Друге, орґанізація звертає увагу на виховання українки з господині дому на громадянку, свідому своїх прав і своїх обов'язків. Організація гуртувала в ряди жінок і дала їм в руки обов'язки -- працювати в громаді, працювату для потреб і піднесення імені свого народу в світі. Союз Українок Канаду виходить в широкий світ. Вступає Союз до поважної, всеканадійської жіночої орґанізації -- Канадійської Національної Жіночої Ради. І там власне та українка заговорила про себе, про свій нарід, його культуру, й його ідеали. Там вперше приглядались до українки, знайомились з нею, з її світоглядом, розумом, душею.

І так, Союз Українок Канади, на раннім світанку у новій прибраній батьківщині запалив СМОЛОСКИП, огрів ним душу українки, освітив дорогу куди нам, українкам йти і що робити.

Сьогодні, по 25-ти роках мозольної праці, надлюдських зусиль, посвяти і трудів, кожна членка Союзу Українок Канади по всіх наших відділах є тою, що несе цей символ - СМОЛОСКИП; смолоскип світла, тепла, любові й пошани до своєї народности, пошани до своєї багатої культури, мови традиції, звичаїв, прадідівської церкви й віри.

Кожна членка Союзу по відділах є сторожем душі свого українського дому й вихователькою майбутнього суспільства. Кожна членка є тою, що несе на своїм обличчі гідність своєї нації, свого народу. Вона є тою, що проповідує світові належні права українському народові в його рідних землях в Україні. Вона є та, яка працювала і буде працювати для визволення українського народу з під чужого панування над ним; вона буде змагати до освободження його та подасть йому свою поміч у створенню своєї власної, від нікого незалежної української держави. Вона, членка Союзу є та, яка уміє цінити свободу канадійської держави і буде для неї завжди працювати з любов'ю й відданістю, як громадянка.

І нехай ось ця відзнака - СМОЛОСКИП, огріває серце кожної з нас любов'ю до всього рідного, нехай завжди пригадує нам наші заповіти; нехай освічує нам дорогу в майбутнє і вказує нам на ті високі ідеали, до яких вела нас також наша велика поетка Леся Українка, що:

Ніхто не має більшої любові,
Як той, хто душу поклада
за друзів.

Н. Л. Когуська
Квітень, 1953

ОБРАЗ *(новеля)*

В Острозі, на Західній Волині, під Польщею жив художник Петренко. Він був син заможних батьків, які його вчили. Скінчив він школу малярства і побував у Франції, в Люврі і бачив мюнхівську галерею образів. Він був непересічної міри художник. Мав великі малярські здібності і розумівся на мистецтві і любив мистецтво.

І ось, у селі Минківцях селяни побудували велику, гарну церкву. Церква була вже викінчена, вставлений іконостас, який тільки треба було розмалювати. Думали кого з малярів запросити, що б розмалював іконостас і хтось запропонував нашого Петренка.

Петренко погодився. Поїхав до Минківець, там йому дали кімнату і він на місці почав малювати образи святих.

Був він ще молодий і ходив між сільську молодь на вечорниці. Одного разу він побачив дівчину непересічної краси. Майнуло в голові - Мадонна.

З того часу Петренко не пропускав жодних вечорниць і слідкував за дівчиною. Він не міг налюбуватися її такою великою красою, бо ж її краса була звершена.

Намалював Петренко на великому полотнищі, Ісуса, намалював Архистратига Михаїла і почав малювати Матір Божу. Петренкові малювалося легко і він був захоплений своєю працею. Малював він Св. Марію цілий тиждень і хутко викінчив. Був вдоволений з образа і побачив що він не думаючи, малюючи, намалював копію обличчя дівчини з вечорниць. Обличчя було прекрасне і подумав - справжня Мадонна.

Дівчину звали Мотрою. Була вона досить легкої поведінки і крутила хлопцям голови, бо ж була така велика красуня. Але хлопці не збиралися з нею женитися, бо вона була незаконна донька у матері і дуже бідна.

Закінчив Петренко малювати іконостас, образи повставляли в рамки і повісили.

В перше мали відправляти в новій церкві Службу Божу. На празник позїздилися селяни з довколишніх сіл. Церква була переповнена людьми. Однак між присутніми був відчутний неспокій. Всі чомусь метушилися, шепталися, то входили, то виходили з церкви підчас відправи.

Служба закінчилася і всі присутні люди почали домагатися що б зняли образ Св. Марії.

Ми не хочемо молитися до Мотри! Ми хочемо молитися до Матері Божої, до Св. Марії. Ми не підемо до церкви як той образ буде висіти на іконостасі. Ми не будемо молитися до Мотри, вигукували селяни. Здійміть образ домагалися.

Не було виходу. Доводилося зняти образ.

Петренко вийняв образ з рамки і забрав. Він подумав, образ вийшов на славу, мистецький. Поїду до Мюнхену, в Німеччину, зайду до музею і покажу образ своїм знайомим малярам.

Так і зробив. Приїхав до Мюнхену. Зустрівся зі своїми знайомими малярами і показав їм свій образ. Зачудувалися мистці обличчям Мадонни і тільки й казали - Мадонна, Мадонна, і питали Петренка, як ти міг намалювати таке прекрасне обличчя. А він відповів, це обличчя української сільської дівчини.

Чи ти продаєш цей образ - запитали?
Так, я його хочу продати, відповів він.
То ми купимо для нашого музею.
Купили, повісили в галереї між образами, і розрахувалися з Петренком. Петренко ж взяв 50 тисяч собі, а 10 тисяч подарував Мотрі.

На іконостас в Минківцях Петренко намалював інший образ Святої Марії, вже не такий дуже мистецький, але селяни любили.

Мотрі ж гроші принесли, щастя. З нею оженився бідний, але дуже хороший хлопець.

Наталка Турчманович
1998

Convener's Corner

A WEEKLY VACATION

When a friend or fellow worker returns from his vacation, we often ask how he enjoyed it. "Great," he usually answers, "but it was too short!" Why, then, do people complain that the Divine Liturgy is too long? The Divine Liturgy IS a weekly vacation.

What IS a vacation, anyway? It's a time when we get away from the weekly routine, the daily demands, the pesky problems, the frantic-freeway pace of our lives. We go to a different type of location from what we're used to: people on the coast go to the mountains and mountain dwellers go to the plains or the sea. We see new things. We relax and let ourselves think about things we don't usually have time for. We may try some new foods, or get to know some local people and exchange ideas with them.

We do the same things when we participate in the Divine Liturgy.

We go to a new location: the church. We see the icons and smell the incense, and we're in a place that's completely different from our everyday setting. The rhythms of the liturgy are different from our usual pace. We listen to the reading of the Epistle and the gospel, and we can hear new ideas -- new ways that these words, inspired by the Spirit of Wisdom, have meaning for our lives. We can get a new perspective on what's important, so that we can prioritize and manage our lives better. We have the privilege of being called to the Marriage Supper of the Son of God. We can meditate on the wisdom that is poured into our ears through music and Scripture and sermon.

It's a wonderful weekly two-hour vacation. Is it too long?

Too long for what? If we shorten the liturgy by eliminating some prayers, what blessings should we NOT ask for? What words of praise should we NOT give to the Father who gives us EVERYTHING?

If we DO shorten the Liturgy, what will we use the extra half-hour for? Will we cook more food for the hungry of our community? Will we spend time with people we have neglected? Will we use it to read and meditate and learn of God so that He can bless us even more than He has already?

Or would we misuse this "extra" half-hour per week, just as we misuse so many other hours each week, doing the demanded thing instead of the right thing, tending to the crises instead of planning, trying to be all things to all people instead of saying no to all but the truly important things and people?

Women have to be especially careful that they do not fall into the no-time-for-the-liturgy trap. "Come away, and rest awhile," Jesus told His disciples. "Let us put all worldly care aside," is the invitation of the Hymn of the Cherubim. Physically, the Liturgy can rest us and relax us and lower our blood pressure. Spiritually, it can recharge our spiritual and emotional batteries for the work to be done. If we neglect the Liturgy, we starve ourselves, emotionally and spiritually, and place our physical selves in danger, as well. We can become overtired and lower our resistance to disease.

We all, and especially women, MUST take the time to come away from the incessant demands of the everyday so that we can rest and recreate ourselves in Christ. Women get so accustomed to taking care of everything and everybody else that they often have little or no time to care for themselves properly. Therefore, it is especially important for women to attend and actively participate in the Divine Liturgy by praying, by actively listening and by meditating.

Shorten the Divine Liturgy? Oh, I hope NOT! I'm so busy, I really NEED my weekly 2-hour vacation!

Carla Kozak
Convener, Women's Issues

ЗВІТ РЕФЕРЕНТКИ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК
За каденцію 1997 - 1999

(Поданий на Крайовому З'їзді СУС в серпні, 1999 р.)

Підчас моєї каденції як референтка Молодших Відділів СУМК, я брала активну участь в праці головної управи СУМК як дорадни ця і представниця Союзу Українок Канади в цій управі. Я була присутня на майже всіх засіданнях і помагала в їхних проєктах. Я відповідала на питання і давала пораду як вдавалися до мене бо тепер є багато мішаних відділів - старші і молодші СУМКівці разом.

Наша головна управа СУМК дуже щиро й віддано працювала через минулих двох років. Сходилися часто й трималися у близькому контакті з одним другим як також з дорадниками. Всі представники головної управи на з'їзді дуже похвально представляли організацію СУМК, а Іван Мороз, Лідія Талпаш, і Давид Маковський передали цікаві промови на з'їздах які відбулися у Вінніпезі, Ванкувері і Оттаві.

Я брала участь в „воркшопс" зорганізовані Альбертійського провінційною управою СУК для СУМКівських дорадників і батьків, як також у симпозіюмі „Christian and Heritage Education" в Едмонтоні. Я заохочувала представників на цих сходинах зорганізувати відділи молодшого СУМКу, або продовжувати свою працю. Я була присутня на „National Regional СУМК Conferences" в Едмонтоні як також в Саскатуні й брала активну участь у їхній телеконференції.

Я помагала головній управі у їхніх „fundraisers", так як на „бінгос", на „curling bonspiels", і на забаві з оркестрою „Буря".

Ми мали нагоду передумати й переписати правила на трофею панства Базюків за взірцеву діяльність молодшого відділу СУМК. Це змагання дуже дороге мені бо цю трофею подарували мої батьки. Це змагання відбудеться на Всеканадському З'їзді 1999 року в Ріджайні. Я щиро дякую усім тим котрі помагали з цим переписуванням, а саме Олександра Гоголь, Леся Періт, Іван Мороз і Давид Маковський. Будемо старатися ширше повідомляти всі відділи СУК про молодший СУМК і заохочувати усіх створювати відділи. Форми на слідуюче змагання на трофею панства Базюків можна набути тут на зЖїзді.

Всім СУМКівцям, а головно домініальній управі, щиро дякую за співпрацю - дійсно добре було так близько попрацювати з вами бо є такі відділи СУМК, що мають старших і молодших членів і наша праця сполучена. Сердечна подяка нашій центральній управі на чолі з головою пані Соні Бейзик за її щиру співпрацю в моїй референтурі. Бажаю всім якнайкращих успіхів в дальшій праці.

Маріяна Маковська
Едмонтон, Альберта

CORRECTION

The 1999-2001 national executive of the Ukrainian Women's Association of Canada is listed on page 17 of the October issue of Promin. Please note that Olana Garrity's name was inadvertedly omitted from the Personnel Committee, and should be included instead of Margaret Pestrak, who is, as indicated, a member of the Audit Committee.
We regret this error.

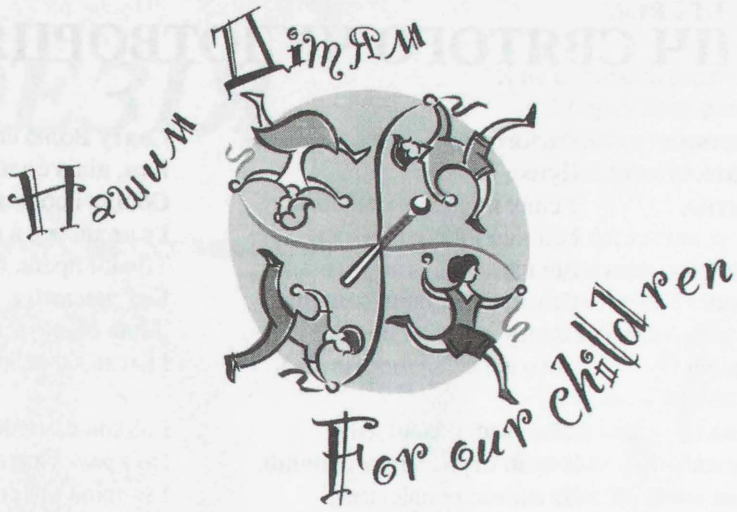

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

Народна легенда

Іде св. Миколай полями й лугами, а за ним поспішають янголики, що несуть дарунки для добрих і чемних дітей. Ходить св. Чудотворець по всіх усюдах, минає хати, загороди, села й міста, роздає дарунки, благословляє і потішає бідних і нужденних.

Так зайшов до села, в якому під самим лісом стояла хата. Двері відчинені, на порозі сидить хлопчина, босий розхристаний, у подертій одежині, і вдивляється в небо, в ту молочну дорогу, що з небесних палат веде на землю.

Се малий Тарасик. Матері він не затямив, торік помер батько, лиши вся хлопець круглим сиротою. Тепер служить у старої Василихи й пасе літом вівці та гуси. Він не показував по собі великого розуму -- робив, що йому казали, але якось байдужо й мляво. Одне лиш його зворушувало -- побачить, бувало, що якась мати пестить і цілує свою дитину, біжить мерщій туди, стане, мов вкопаний, з широко розплющеними очима й відкритими вустами і так вдивляється, аж поки його не покличуть.

Підходить св. Миколай до хатини, а Тарасик навіть шапки не здіймає, лише розплющив очі й дивиться.

- Чи ти, Тарасику, не пізнаєш мене? - питає св. Миколай.

- Чому ні, впізнаю. Тільки я Вас ви зирав з неба, а Ви тимчасом при йшли зі села.

Всміхнувся св. Миколай і знову питає:

- Скажи мені, Тарасе, чим тебе маю обдарувати, може шапкою, одягом, чобітьми?

- Ні...

- Може тобі дати їжі такої, щоби ти не був ніколи голдний.

- Ні...

- А може ти хочеш грошей багато?

- Також ні.

- Скажино, Тарасику, щиро, що ти хотів би мати, адже знай, що я й для тебе приніс дарунки, бо ти нічим не прогнівив Господа Всевишнього.

На ті слова хлопчина упав на коліна й прошепотів несміло:

- Я хотів св. Отче Миколаю, щоби мене хтось хоч раз в життю попестив і приголубив, як мати свою дитину.

Засмутився св. Миколай і не промовив ні слова. Любов матері -- се одинока річ, якою він не міг нікого обдарувати.

В НІЧ СВЯТОГО ЧУДОТВОРЦЯ

Скриться поле самоцвітно
В сніжнобілу шубу вдіте.
Мерехтять зірки привітно,
Мов розбавленії діти.
На лісів приблідлі губи
Ніч кладе цілунки сонні
І таємно поміж дуби
Линуть шепти невгомонні.

По дорогах промінистих
Хтось прийде з країн засвітних,
В судорогах золотистих,
У тремтіннях многоцвітних,
Мерехтить багата шата,
Жезл з каміння дорогого
І корона в блеск багата
На чолі сіяє в нього.

В нього дар безмежноцінний,
Думка на чолі глибока,
Усміх на лиці незмінний
І солодкий погляд ока.
Він над ліжечком діточим
Стає наче привид сонний
І линає в пітьмі ночи
Його голос звучнотонний.

„Я до вас, кохані діти,
В край ступаю цьогобічний,
Щоби вас оповістити,
Який дар вам дасть Предвічний:
Дар цей треба трудом-потом,
Як пристоїть, заслужити;
Кращий він за срібло-злото
І за скарби - самоцвіти.

Святу Волю сповіщаю
Вам, дідів славутних внуки!
Обіцяв і обіцяю
І вам зложу в ваші руки!
Тільки праці, праці, праці,
Без знесилля, без упину!
Зійде сонце в тьмавій мраці
І дасть вам свобідну днину".

І пішов святий Микола
По краю з хати до хати
І минала ніч спровола,
Починало вже світати.
Усміхались дрібні діти,
Бо їм сон казочний снився:
Мов би волі день родився

Роман Завидович

ПОЕЗІЯ

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНСЬКУ МОЛОДЬ

Святого Духа промінь, Христе,
У молоді серця зішли,
Хай світло вічнеє Твоє
Блудить їм не дає!

Світи їм, Боже, день і ніч,
Подай їм свою руку-поміч,
Охорони від жах-руїни,
Синів і доньок України.

Кріпи в них віру,
Буди в серцях надію,
Любов'ю душі їх повий.
Сіє ж по ниві світовій
Безбожний дух у всяк час зло.
Дай, Христе, силу їм --
Вести зі злом завзятий бій!

Улий в серця їх молоді
Братерства дух всюди, завжди,
Хай в світлі Твоїм зріють їх уми,
Хай із любови випливає
Всякий талант, який хто має,
Й скарбницю рідного народу
Найкращим скарбом наповняє!

Світи їм, Боже, день і ніч,
Подай їм свою руку-поміч,
Охорони від жах-руїни,
Синів і доньок України.

Хай мати наша Україна
У молодих серцях живе,
Хай Тобі, Христе, слава і хвала
Із сердець їх у світ пливе!

Мотря Фаринич

МОЯ УКРАЇНА

Я не є старець що немиткою рукою
Збирає по дорозі копійки,
І не богач що розписає щедро
дрібні монети з пишної руки.

Мої багатства не перелічимі
Простори несходимі і поля.
Ліси густі, озера срібно-сині
І поклади які дає земля.

Тому що я належу до народу
який віками руки не складав.
Боровся він за гідність і свободу,
Синів найкращих він в бою віддав.

Я йду вперед сягаючи до неба,
Ногами твердо держуся землі
Я бачу тіні незабутих предків,
Які до правди шлях указують мені.

Я чую незрівнянії слова Тараса,
Хмерльницький радить раду на горі,
Там Гонта в Умані в вогненнім вирі,
На байдаках козацтво на Дніпрі,

А ось село, співаючи ідуть дівчата,
Смачну вечерю варять матері.
Батьки спішать маленьких обіймати,
А там гуртом гуляють парубки.

А тут міста розкішні і богаті,
Де УКРАЇНСЬКА мова процвіта
Де все своє тримає перевагу,
Отці, учителі, батьки і дітвора.

Земля вже не приймає жертви,
Народові моєму треба жить
І на новій історії всесвіту
Свою тверду печатку положить.

Бо Україна є велична й горда,
Ніхто не зможе її покорить
І у братерстві вільних всіх народів,
Вона віками буде мирно жить.

Констанція Чорна

25-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ СУК ВІДДІЛУ ІМ. Д-Р САВЕЛІ СТЕЧИШИН В КЕЛОВНА Б.К.

З ліва на право: Марія Коман, Гелена Новосад, Марія Мельничук, Павліна Брегеда, Василина Вилсон, Анна Воробець, Зиновія Талпаш, Розалія Петращук. Відсутні: Дора Марцишин, Катерина Швець

Союз Українок Канади в Келовна був заснований 1974-го року за старанням основоположниць: Анна Воробець, Зеновія Талпаш, Розалія Петращук, Марія Мельни чук, Марія Митран, Марія Копан, Галина Новосад, Павліна Брегеда, Василина Вилсон, і Катерина Швець. Цих 10 українських жінок бачили потребу для збереження української родини в Британській Колюмбії. Британська Колюмбія відріжняється від других провінцій, бо до нас приїзджають Українці на відпочинок, і думка в них є зали шити усе минуле і не брати ніякої відповідальности. А щоб їх притягнути назад була потреба зорганізувати Союз Українок Канади, щоб вони і на далі працювали і розвивали українське культурне і релігійне життя.

Ми клонимо свої голови з подякою основоположницям за їхню працю, бо Вони були тим зерном яке вклали в землю, щоб зростала і розбудовувалася українська громада в Келовні. Рівнож дякуєм, що Вони вибрали за Патронку нашого відділу Савелю Стечишин, бо вона дійсна українська піонерка яка ціле своє життя завзято працювала і поширювала українську культуру між канадійським суспільством. Її найвищі нагороди, і почесні заслуги є записані в історії Українців Канади.

Це свято відбулось в неділю 16-го травня після Служби Божої. Отець Василій Попович відслужив вдячний молебень і також панахиду за членок які відійшли у вічність. Після закінчення відправ уся громада і гості перейшли до парафіяльної залі на святочний обід, який був приготовлений членками відділу під наглядом господині Олесі Павлюк. Заля була відповідно вдекорована для цієї оказії. Після закінчення обіду почалась програма якою провадила Ґеня Свенарчук.

Перше на програмі було покликано двох членок, найстаршу і наймолодшу, для внесення прапору. Опісля предсідниця офіційно відкрила програму, і представила гостей за головним столом та інших гостей на залі. Тоді слідувало привітальне слово від голови відділуАнни Шепель та привіти інших гостей.

Михайло Моніта, заступник голови громади, склав привіт. Рівнож висловили привіти: Голова Товариства Православних Мущин (ТУС) Андрій Данилів, Галина Новосад від Клюбу Старших , Софія Князь, заступниця голови відділу ім. Княгині Ольги у Вернон, від Українського Католицького Жіноцтва, Єлисавета Гнилиця привітала і вру-

чила таблицю в пошану 25-річного ювілею.

Тоді предсідниця представила пров. голову СУК, Вікторію Пушку, яка дала признання основоположницям і тим, яким вручено грамоти за 25-років старанної праці при відділі.

Опісля приступлено до засвічення свічок в пам'ять і пошану членок які відійшли у вічність. Кожна упокоєна членка була вшанована маленьким калачем із засвіченою свічкою. До засвічення свічок було покликано Анну Стельмащук і Анну Тодор. Розалія Петращук подала короткий перебіг історії відділу ім. Савелі Стечишин від початкової праці до теперішного часу. Зеновія Талпаш читала писемні привіти. Жіночий хор під управою Галини Новосад відспівав кілька пісень.

Анна Стельмащук заохочувала членок підтрумувати Український Музей Канади, СУК, згадуючи про вартість музею для Українського поселення в Канаді.

Приступлено до вшанування основоположниць. Кожна членка була вдекорована прекрасним корсажем які виробила Марія Гарасим. Рівнож слідуючі членки отримали 25-річні грамоти: Марія Мельничук, Павліна Брегида, Зеновія Талпаш, Василина Вилсон, Катерина Швець. Анна Шепель вдекорувала членок корсажами а Вікторія Пушка вручила їм грамоти.

Ми не можемо обминути наш журнал Промінь, який служить нам на такому високому рівні. На сторінках Проміня ми знаходимо статті на культурно-освітні теми, про наше минуле з його культурою і традиціями, і важливим є, щоб кожна членка Союзу передплачували журнал Промінь. Референтка Променя, Надя Фик, продавала квитки для розігравки двох нагород. Перша нагорода, передплату Променя на один рік виграла Стефанія Шалупа. Другу нагороду, кошик із овочами виграла Олеся Павлюк.

Перед закриттям програми, господиня подякувала всім за присутність, і всі разом заспівали О, Україно - О, Канадо. Ювілей закінчився гостинною ювілейним тортом у веселій атмосфері.

Анна Шепель

З нагоди ювілею відділ пожертвував $500.00 на Промінь, за що сердечно дякуємо.

DOSTOINO ST. ANDREW'S COLLEGE CHAMBER ENSEMBLE

The St. Andrew's College Chamber Ensemble, DOSTOINO, was organized by St. Andrews's College, under the direction of Ms. Tatiana Navolska in August of 1998. The first performance was held that December at the University of Manitoba School of Music. The program consisted of selections from the Divine Liturgy of Maksym Berezovskyi. Since that time, the choir has performed the Liturgy in a number of Winnipeg Parishes and traveled to Edmonton, Alberta and Minneapolis, Minnesota. Among the compositions favoured by this group of 8 distinguished young singers are mult part motets sung in Capella, also known as dukhovni kontserty, or sacred concertos. These polyphonic singing works represent the Ukrainian branch of the common European trend in the 17th and 18th centuries. They were written by renowned masters such as Dyletskyi, Bortnianski, and Berezovskyi, to the texts connected with the Divine Liturgy, festive hymns, psalms, the Canon of Repentance, Prayers to the Mother of God, Lenten chants and the Passion theme. Musical elements reveal an interaction of West European and local tradition; international compositional techniques combined with national intonational material.

The DOSTOINO Ensemble explores repertoire in true customary chamber performance that does not preclude transference of apart from vocal to instrumental. The language of performance is Church Slavonic, the original language of the compositions that fulfills musical as well as educational purposes. The mission of DOSTOINO, the St. Andrew's College Chamber Ensemble, is to study and cultivate an appreciation for Ukrainian Liturgical music.

Again this December, the Ensemble will perform another concert. The Concert will be held on Sunday Dec. 5, 1999 at 7:30 P.M. at the Eva Claire Recital Hall, School of Music, University of Manitoba. Tickets are $12.00 per person and are available from the choiristers as well as St. Andrew's College (call 474-8895 to book your ticket). The concert is entitled "HLASOM MOIM" (With my Voice) and will feature concerts of XVII XVIII century Ukrainian Composers, Please come and enjoy an evening of the music and spirituality of the Ukrainian soul.

For further information contact Michael Horbay at 275-3306 or michaelt_cymk@hotmail.com.

ANNIVERSARY GREETINGS

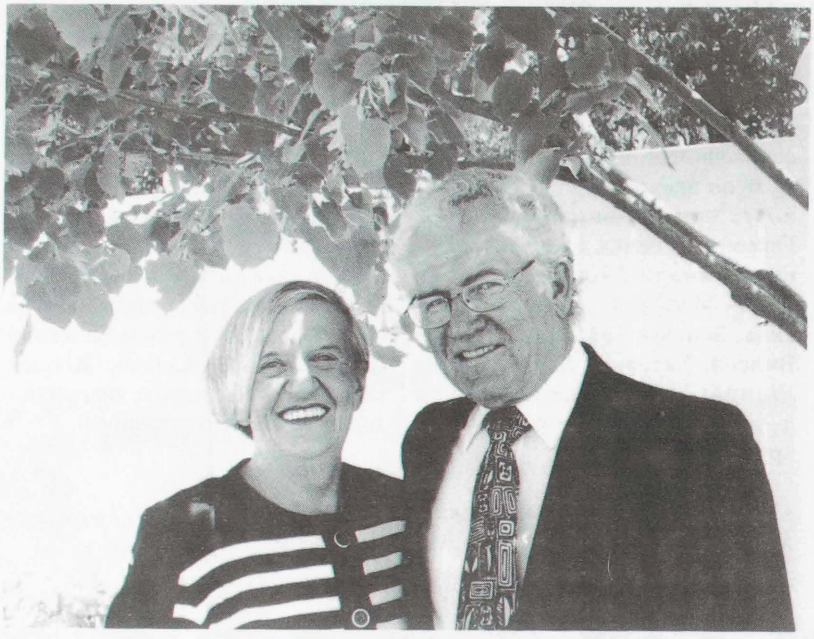

Sincere best wishes are extended to Darcia and Ernest Zemianski of Winnipeg, Manitoba in honour of their 40th wedding anniversary. We wish you the very best, especially good health and much happiness.

Along with this greeting we are forwarding a donation of $40.00 to the Promin press fund, as well as a two year subscription to the journal.

NA MNOHI LITA!

From your sister and brother-in-law,

Sonja and Oleh Bejzyk
Winnipeg, Manitoba

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

UWAC LAUNCHES ITS NEW WEBSITE

We are pleased to announce that we have launched our official web site. The site contains information about our Association, our journal Promin, the Ukrainian Museum of Canada UWAC, programs and upcoming events. As well it provides an e-mail addresses for contacting our national president and the Promin editors. It provides a subscription form for Promin, which can be submitted through the internt.

We invite you to visit our site at:

www.infoukes.com/uwac

e-mail address for Sonja Bejzyk:

uwacpres@hotmail.com

e-mail address for Promin:

promin@bestnet.org

UWAC President, Sonja Bejzyk
Крайова голова СУК, Соня Бейзик працює над електронічною поштою

З приємністю повідомляємо, що Союз Українок Канади має свою сторінку на інтернеті, де можна довідатися про працю Союзу та мати прямий контакт із крайовою головою, Сонею Бейзик.

Також на строрінці знаходяться інформації про різні програми Союзу, заплянованні імпрези, про Український Музей Канади СУК і про наш журнал Промінь. Просимо при нагоді поглянути на цю сторінку. Поява цієї сторінки дасть нагоду ширшому колі українців і не українців довідатися про важливу працю Союзу Українок Канади.

КАМПАНІЯ 40/2000
CAMPAIGN 40/2000

Журнал Промінь є офіційним органом нашої організації і нашою гордістю. Новий привабливий формат і високоякісний зміст апелює читачам.

З нагоди 40-ліття видання журналу, що припадає в 2000-му році проголошуємо КАМПАНІЮ 40/2000. Провінційна екзекутива, яка здобуде найбільше нових передплатників і ціло річні оголошення до 31-го грудня 1999 р. буде відзначена і одержить нагороду.

Участь в кампанії дасть Вам нагоду виробити нові і цікаві способи, щоб апелювати до надійних передплатників. Щоб допомогти Вам у цьому пропонуємо слідуюче:

⌘ Ознайомте всіх членок з тим що Промінь є орган Союзу Українок Канади і є зв'язковим між централею і членством по цілій Канаді

⌘ В Промені знаходяться різні цікаві дво-мовні статті

⌘ Заохочуйте кожну членку передплачувати журнал

⌘ Пригадуйте, що Промінь є цікавий для цілої родини

⌘ Передплачуйте журнал для льокальних резеденцій сеніорів, лікарнів, бібліотек і.т.п.

⌘ Передплачуйте журнал для родини або знайомих в Україні

⌘ Передплачуйте для свого відділу

⌘ Дайте передплату на журнал як дарунок з нагоди уродин, ювілею і.т.п.

⌘ При кожній нагоді виставляйте інформації і зразкові числа журналу

⌘ Здобувайте оголошення від льокальних професіоналістів і підприємців

PROMIN is our pride as well as the chronicler of our history. The new dynamic PROMIN format, cover and graphics are most appealing, and its contents maintain a high standard of journalism.

To celebrate the 40th anniversary of PROMIN in the year 2000 we are launching CAMPAIGN 40/2000. The provincial executive that acquires the greatest number of new subscribers and one year advertisements by December 31, 1999 will be rewarded with special recognition and a prize (to be announced).

The campaign gives you an opportunity to be creative in recruiting new subscribers. We offer the following suggestions to assist in your efforts.

⌘ All UWAC members should be informed that Promin is the voice of our organization and provides a link to the national UWAC office, branches and members across Canada

⌘ Promin publishes a variety of bi-lingual information and articles

⌘ Encourage every member to become a subscriber

⌘ Promote Promin as a family magazine

⌘ Subscribe for senior residences, hospitals, libraries, etc. in your area

⌘ Subscribe for family or friends in Ukraine

⌘ Subscribe for your own UWAC branch

⌘ A subscription to Promin makes an excellent gift for many occasions, such as birthdays, anniversaries, Christmas

⌘ Display promotional material with sample PROMIN journals at all functions

⌘ Solicit advertising from the business and professional community

Advertising rates for one year are:

business card	$150.00
1/4 page	$250.00
1/3 page (outer column)	$375.00
1/2 page	$500.00
full page	$900.00

Subscriptions and advertisements should be directed to the Promin address as provided on the inside cover.

Галя Шербльок, Крайова Референтка Променя
Helen Scherbluk, National Promin Convenor

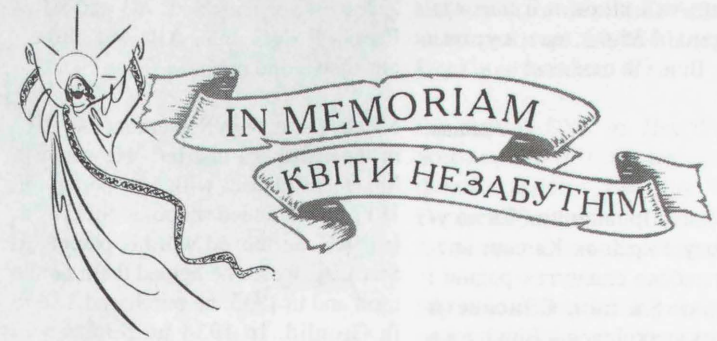

Єлисавета Білич

Із сумом повідомляємо, що наша сестра у Христі Ісусі та в нашій православній організації, почесна членка-сеньйорка бл. п. Єлисавета упокоїлася в липні 1999 р. Єлисавета народилася в Манітобі в свідомій українській родині Данильчуків. Середню освіту закінчила у Вінніпезі. У 1933 р. вийшла заміж за Володимира Білича, який учителював в південно-східній Манітобі. Молоде подружжя відразу включилося в українське церковне і суспільне життя і віддано працювало на тому полі. Бл. пам. Єлисавета помагала чоловікові у праці з молоддю.

В березні 1939 р. Єлисавета заснувала відділ СУК ім. Св. Ольги в Сірко, Манітоба і стала його головою. На цьому становищі була до 1942 р., коли родина Біличів пересилилася до Вайта, Ман. де Єлисавета стала членкою відділу СУК ім. Ольги Кобилянської, а в 1943 р. його головою. У 1945 р. очолила відділ СУК в Сандавн, Манітоба а б 1954 р. коли осідок Провінційної Екзекутиви СУК було перенесено до Сандавн, стала головоою екзекутиви і на цьому становищі була до 1959 р. Протягом того часу збільшилося число відділів а діяльність в них пожвавилася.

В 1961 р. бл. п. Єлисавета Білич стала членкинею Відділу СУК ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці в Вінніпезі. Від самого початку займала відповідальні становища в управі відділу. В централі СУК була представницею до крайової управи КУК, очолювала Манітобську Провінційну Екзекутиву де була рекордовою секретаркою. Силою свого становища входила до Манітобської Жіночої Ради, де дві каденції була заступницею голови Ради і також працювала в деяких комітетах ради. Як вияв заслуг в Жіночій Раді отримала довічне членство (life member). Крім того, упродовж 25 років була пресовою референткою до української преси, а до Променя майже до кінця свого трудолюбного життя.

Крім вищезгаданої діяльности в організаціях бл. пам. Єлисавета працювала з молоддю в СУМК, в клюбі 4-Н, завдання якого є сільське госродарство (плекання городини, квітів, худоби тощо). За великий вклад в цю організацію в 1960 р. отримала трофей Фрейзера, як найвизначніший провідник Клюбу 4-Н в Манітобі.

Завдяки бл. пам. Єлисаветі Білич, Манітобська Філія Музею СУК придбала цінних експонатів, бо при кожній нагоді вона підкреслювала важливість музею длю збереження нашої культури та ідентичности.

Бл. пам. Єлисавета була чесною, сумлінною, працьовитою і здібною людиною. Була доброю християнкою - ніколи не нарікала на свою долю, розраджувала пригноблених, допомогала порадою, не відмовлялася від праці. Була добрим промовцем, бездоганно володіла українською мовою. Із своїм мужем Володимиром (упокоївся в 1984 р.) були практикуючими членами Українськой Православної Церкви. Кілька років була рекордовою секретаркою Катедральної Громади. Бл. пам. Володимир і Єлисавета Біличі мали двоє дітей - сина Юрія і дочку Розмарі.

Нехай Милосердний Господь оселить душу покійної Єлисавети в оселях де всі праведні спочивають. Вічна їй пам'ять!

Валентина Мулик-Луцик
Вінніпег, Манітоба

Підчас Тризни було проведено збірку на Пресовий Фонд Променя. Всього разом зібрано $160.00:

$25 - Nellie Pawlik
$20 - Sonja Bejzyk, Marusia Foster, Rose Kondra, Olga Kowalchuk

$10 - dobr. M. Kernisky, Margaret Pestrak, Mary Yurkiw
$5 - Emily Bazylo, Olena Garrity, Pauline Ignash, dobr. J. Luchak, Helen Mayba

БЛ. ПАМ. ЄЛИСАВЕТА БІЛИЧ

Засмучена родина повідомляє про упокоєння **Єлисавети Білич** з роду Данильчуків в липні, 1999 р. Покійна народилася 28-го лютого, 1915 р.

У великому смутку залишилися: син Юрій з дружиною Оленою, дочка Розалія із зятем Теодором Геррис, 4 внуки і 6 правнуків. Опередив її у вічність її муж Володимир, родичі Василь і Софія Данильчуки, брат Александер і сестра Михайліна.

Покійна була членкою Катедральної Громади Прес. Тройці у Вінніпезі, членкою СУК відділу ім. Лесі Українки, почесною членкою Жіночої Ради міста Вінніпегу. референткою при Централі - Видавництва і Променя, була головою Манітобської Провінційної Екзекутиви від 1953 - 1959. Була секретаркою Громади Прес. Тройці чотири роки за що нагороджено їй почеснем членством.

В 1996 р. була нагороджена почесним членством Союзу Українок Канади за 57 років невтомної організаційної праці.

Похоронні відправи відбулися в Катедрі Прес. Тройці у Вінніпезі. Служив Митр. о. Дмитро Лучак. Тлінні останки похоронено на цвинтарі Глен Іден.

Нехай Господь Бог оселить душу покійної Єлисавети в Царстві Небеснім, а добра пам'ять про неї хай буде вічо між нами.

Як нев'янучий вінок в її пам'ять жертвуємо $25.00 на журнал Промінь. Вічна їй пам'ять!

Родина

Манітобська Провінційна Екзекутива Союзу Українок Канади висловлює глибоке співчуття родині і всім друзям **бл. пам. Єлисавети Білич**, яка упокоїлася у Вінніпезі в липні ц.р. Пані Білич була активною членкою провінційної екзекутиви й займала багато різних позицій в крайовій управі, провінційній екзекутиві і льокальних відділах. Складемо пожертву в сумі $50 на пресовий фонд Променя в її світлу память. Вічна їй память!

Ольга Ковальчук
Голова
Манітобська Пров. Екз. СУК

Dmytro (Mitchell) Zaleschuk

The passing Of **Mitchell Ewan (Dmytro)** Zaleschuk, age 86 years of Saskatoon, SK occurred on Monday, June 21, 1999 at St. Joseph's Home, his residence of two years. Mitchell is survived by his loving wife of 62 years Alice; two sisters-in-law, Betty Zaleschuk of Carsland, AB and Alice Paras of McLennan AB; and numerous nieces and nephews.

Mitchell was born September 24, 1912 in the Rosthern district. He came to Meacham district with his parents in 1917 and attended school at Siczynski. In 1928, he moved wth his parents to Star City, where he helped them on the farm and in 1933, he purchased a store in Gronlid. In 1934 he returned to Meacham and purchased some land. Mitchell married Alice Papish in 1937. Mitchell and Alice together with Justine Papish went into a partnership in operating the Meacham Hotel, as well as Mitchell and Alice opening a Red and White Store and purchasing more land. Mitchell was an active member of the Ukrainian Orthodox Church and it's organizations, an active member of the Board of Trade, the Village Council where he served as Mayor for a time, the Saskatchewan Wheat Pool, Co-op, drama and recreation projects. In 1956, Mitchell and his wife Alice moved to Saskatoon and continued farming until 1967 and where he lived until his passing. The Prayer service was held on Thursday, June 24 1999 at 6:30 p.m. and the Funeral Service on Friday, June 25, at the Ukrainian Orthodox Cathedral of Holy Trinity in Saskatoon SK

Fr. Demian Hohol and Very Rev. Dr. Hryhory Udod officiated. Internment took place place in Woodlawn Orthodox Cemetery, Saskatoon SK.

May his memory be eternal!

In his will, Dmytro (Mitchell) Zaleschuk left donations to various institutions including a donation of $1000 to Promin, which was forwarded to us by his wife Alice. Sincere thanks for his generosity.

Submitted by Michael Zaleschuk
Regina Beach, Saskatchewan

Nellie Korrol

Nellie Korrol of Windsor, Ontario entered into rest on August 18, 1999 as an everlasting wreath in memory of our dear "кума" a donation of $50.00 is made to Promin press fund

Vichnaya Pamyat!

Vera and Alex Kuzyk
St. Catharines, Ontario

Note: Nellie Koral's name was misspelled in the October issue of Promin, for which we apologize.
Editors

Ділимося сумною вісткою, що відійшла від нас на вічний спочинок членка **Анна Гуцуляк**. Анна прожила 86 років. Уроджена 15 квітня 1913 р.

Похорон відбувся 22 липня в Давфин, Манітоба. Покійна Анна закінчила вищу освіту в Давфині, Ман. По професії вчителька. Мала здібність писати поеми приятелям. Була членкинею Союзу Українок Канади, відділу ім. Лесі Українки в Давфин.

Церква для покійної Анни була великою моральною піддержкою. Була жертвенною.

Від відділу СУК ім. Лесі Українки жертвуємо $20.00 на пресовий фонд журналу „Промінь". Нехай Господь Бог оселить душу спочилої Анни в оселях правидних.

Мужеві Петрові і родині висловлюємо глибоке співчуття.

Марія Білоус
Референтка Променя

In memory of **Anna Skakun** who passed away on September 3, 1998 at 90 years of age. She was born on September 12, 1907.

She was a member of the Ukrainian Women's Association of Canada, Lesia Ukrainka Branch in Dauphin, Manitoba, as well as a member of the Ukrainian Orthodox Church of St. George.

For an everlasting wreath in loving memory of our grandmother and great grandmother - nieces and nephews, we are donating $25.00 to Promin in her eternal memory.

Vichna Pamjat!

Submitted by her family

Mrs. **Helen Mucha** of Yorkton entered into eternal rest on August 17th at the age of 73 years. As an everlasting wreath in memory of our dear member a donation of twenty dollars is made to the Promin press fund.

Vichnaya Pamyat!

Anne Saley, Promin Convener
Phyllis Staniki, President

Dobr. Melanie Hrebeniuk

Dobr. Melanie Hrebeniuk (nee Rudkowski) fell asleep in the Lord on Monday August 9, 1999 at the Royal Alexandra Hospital in Edmonton, Alberta at the age of 93 years. Dobr. Melanie was born in the village of Trebuchivtsi, Western Ukraine to parents Ustyna and Antoni Rudkowski. She immigrated to Canada at the age of 4 1/2 years with her parents, her brother Sam and stepbrother John Bobyk. They settled in the Brandon, Manitoba area. She attended school in Brandon. She had many vivid memories of her early life in Canada, mostly of how the Rudkowski home was a well known haven for the new immigrants coming from Ukraine. They were welcomed and helped by the family to make their new life in Canada.

She was courted by a school teacher, Stephan Hrebeniuk, and they were married. Stephan, feeling the call of the Lord, was ordained a priest for the Ukrainian Orthodox Church, becoming one of its first pioneer priests. Pioneer life was not an easy one, but with faith in God, the young couple persevered to make a new life for themselves and their family. Their time together saw them posted to many

parishes, mostly in Saskatchewan, Manitoba and Alberta. They were blessed with nine children, 6 girls and 3 boys. Sadly, two of these children, Nadia and Zennon, died in infancy. This loving mother, baba, great baba and great great baba loved to embroider from an early age. Even when she was in Brandon, she taught embroidery to the children and they would come to her house to learn.

In 1969, Very Reverend Father Stephan Hrebeniuk fell asleep in the Lord. Dobr. Melanie Hrebeniuk lived in Saskatoon, Saskatchewan at this time and remained there until 1985. She then sold her house and moved to Vegreville, Alberta and remained there umtil 1995. She then moved to St. Dnipro Seniors Home in Edmonton and lived there until her health began to fail.

Dobr. Melanie Hrebeniuk will be remembered as a well read person with a keen mind all of her life. She loved to read here favorite paper 'Visnyk'. She was an avid poet ~ writer, who received great satisfaction in writing children's poetry and stories for her grandchildren. Many types of legacies are left behind by many people, but one of the most valuable are those that are literary. She was fond of telling stories and could do so for as long as one was able to listen. There seemed to be no end to her ability to mesmerize those who were able to share these times with her. Dobr. also sought comfort and joy in tending to her flowers. Dobr. Melanie Hrebeniuk was a life long member of the Ukrainian Women's' Association of Canada and supported many organizations: The Ukrainian Canadian Congress, St. Andrews College in Winnipeg, Manitoba, The Ukrainian Voice Aid to Ukraine, Ukrainian Millennium Central Committee, The Ukrainian Orthodox Church of the Holy Ghost in Brandon, Manitoba, Mohyla Institute, Ukrainian Museum of Canada and the Salvation Army, to name only a few. Dobr. Melanie Hrebeniuk had a deep belief in God, her culture and the Ukrainian Orthodox Church and strove to pass on those beliefs to those whose lives she was part of. She will be fondly remembered by her lovmg family and friends and missed by all those who knew her.

Dobr. Melanie Hrebeniuk was predeceased by her husband, Very Reverend Father Stephan Hrebeniuk in 1969, one son Zennon, one daughter Nadia, brother Sam Rudkowski, stepbrother John Bobyk, son in law George Wedmedyk, son in law Michael Szabo and granddaughter Lesia Szabo. She leaves to mourn her passing, celebrate her life and cherish her memory, five daughters and two sons Natalie (George Wedmedyk) of Uculet, B.C., Marion (Clarence Rossner) of Cobble Hill, B.C., Anatole of Etobicoke, Ont., Violet (Robert Lacroix) of Coquitlan, B.C., Sonia (William Triska) of Vegreville, AB., Ron (Marie) of Prince Albert, Sask. and Diane (Michael Szabo) of St. Albert, AB.

The Funeral Prayer Service was held Friday August 13, 1999 at 7:30 p.m. at the Ukrainian Orthodox Church of St. Vladimer in Vegreville, AB. The Funeral Service was held Saturday August 14, 1999 at 10:00 a.m. at the Ukrainian Orthodox Church of St. Vladimer with Reverend Gene Maximiuk officiating. Internment followed at the Riverside Cemetery. A memorial dinner followed at the Chateau Dining Hall.

May the Grace of our Lord Jesus Christ, the love of God the Father and the Communion of the Holy Spirit be with you all.
May her memory be eternal!

Submitted by Sonja Triska
on behalf of the family

Dobr. Melanie's children have donated $100.00 to Promin's Press Fund in their mother's memory.

У другу річницю упокоєння мого любого мужа бл. пам. **Николи Стручинського**, котрий відійшов у вічність 3-го грудня, 1997 р., дарую $30 на журнал Промінь як нев'янучий вінок на його могилу.

Скучаю, та сумно мені за Николу. Пам'ять та моя любов за покійним мужом є мені найдорожчий дарунок.

Вічна йоми пам'ять!

Дружина Оля Стручинська
Thunder Bay, Ontario

У світлу незабутню пам'ять наших дорогих родичів, які відійшли у вічність - батько, бл. пам. **Аркадій Квашук**, який упокоївся 31-го грудня 1972 р., любої мами бл. пам. **Серафина Квашук**, яка упокоїлася 23-го грудня 1994 р. даруємо $50.00 на журнал Промінь як нев'янучий вінок на їхні могили.

Вічна їм пам'ять!

Дочки
Евгенія Легкодух і Елена Шикора
Васкатена, Альберта

У десяту річницю упокоєння мого дорого мужа **Івана Кухти**, котрий відійшов на вічний спочинок 8-го грудня 1989 р., пересилаю $30.00 на пресовий фонд Променя як нев'янучий вінок на його могилу. Хай Милосердний Господь прийме душу покійного до Царства Небесного.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Марія Кухта з родиною
Саскатун, Саскачеван

FAVOURITE RECIPES

from Halia Lypka's kitchen.

Meatloaf

A good supper or luncheon dish. Serve with your favourite chutney, tomato sauce or salsa.

2 lbs. (1 kg) ground beef
1 carrot, grated
1 medium onion, grated
1 celery stalk, grated
1 cup (250 ml) crushed cornflakes
1 tsp. (5 ml) salt
1/4 tsp. (1 ml) pepper
1 egg
19 oz. (540 ml) can tomatoes, coarsely chopped

Combine all the ingredients except the tomatoes. Put in a roaster or baking pan and shape into a loaf. Cook at 350 degrees F (180 C) for 20 minutes. Remove and pour off fat. Pour tomatoes over the loaf, return to the oven and bake for 50 minutes. Serve with buttered noodles. Serves 6

Classic Barbecued Ribs

Serves 6 to 8

6 pounds (3kg) back ribs
2 tablespoons (25 ml) vegetable oil
1 onion, finely chopped
1 green pepper, finely chopped (optional)
1 crushed garlic clove
10-ounce (285ml) chili sauce
1/4 cup (50 ml) brown sugar
1 tablespoon (15 ml) worcestershire sauce
2 tablespoons (25 ml) dry mustard
1/2 teaspoon (2ml) hot pepper sauce
pinch of cayenne pepper

Trim excess fat from ribs. Precook ribs. In a medium size saucepan, heat vegetable oil. Add onion, green pepper and garlic. Saute until onion is soft, about five minutes. Stir in other ingredients. simmer, covered, stirring often for about 15 minutes to develop flavour. Drain precooked ribs well and cut into serving-size pieces, about three to four ribs per section. Oil grill and preheat barbecue. Generously brush ribs with sauce. Place coated ribs on hot grill and barbecue turning ribs every five minutes and basting often with remaining sauce until heated through, about 15 to 20 minutes.

ДО СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА

Віки пройшли, спливли у давнину
Відколи, княже, Русь, ти охрестив,
З поганства вивів, подолавши тьму,
Хрестом країну нашу освятив.

Тебе. наш, княже, Бог охороняв,
Коли Ти йшов з невірними на битву, -
У світлу перемогу він надію подавав
І віру зміцнював, як правду і молитву.

Нам знов загрожує інвазія монгола,
В жадобі простягає він криваві руки,
Загарбати добро, стелити смерть і голод,
Готує рабство і страшні сибірські муки.

Хай дух Твій, княже, крізь віки прилине,
У святості оселеться між нами,
Наснажить нарід, силу дасть орлину,
Таку, як на Русі була віками.

Щоб чорний крук над брамою Софії
Не сповіщав народові негоду,
Щоб дзвони радість світлу сповістили
Про справжню, бажану свободу.

Наталка Турчманович
1999

Kazka Productions

Author - Lena Hryhor Gulutson Artist - Larisa Semballuk Cheladyn Musician - Gene Zwozdesky

The Mosquito's Wedding

Ой що ж то за шум

A comical spoof of a Mosquito's Wedding. Translated from a traditional Ukrainian Folk Song. Set to lively dance.

Snow Folk Song

Снігова пісня

In this song the children make a Snow Grandma and Snow Grandpa. Under a magic spell these snow folks come to life and dance a "hopak" together with all the animals of the forest.

Sing-A-Long Treasures

Співучі Скарби

A collection of songs and rhymes for children of all ages, covering all seasons and main holidays.

The Enchanted Christmas Tree

Зачарована Ялинка

Imagine a Christmas Tree that magically comes to life on Christmas Eve as Ivas' and his family are enjoying "Sviata Vecheria", the traditional Ukrainian Christmas Eve dinner. This delightful musical story relates the many traditions surrounding Ukrainian Christmas.

"Vesnivka" Spring Serenade

Веснівка

This is an enchanting read-and-sing-along book that celebrates the return of spring. All the animals rejoice in dance and song at the changing of the season. It culminates in the making of an Easter Egg.

Colourful children's books in Ukrainian and English with lively music and printed verse.

Each book with cassette $12.95, includes GST

We pay shipping!!

Send cheque or money order to:

KAZKA PRODUCTIONS LIMITED
11524 - 78 Avenue • Edmonton, Alberta
CANADA • T6G 0N5
ph: (403) 436 - 3010 • fax: (403) 471 - 5501
e-mail: cheladyn@freenet.edmonton.ab.ca

PETERS, BROWN

CHARTERED ACCOUNTANTS

- Accounting and Auditing
- Corporate and Personal Tax
- Estate and Trusts

Advising small business since 1917

WILLIAM P. MUCHICHKA, B.A., C.A.
703 Evans Avenue Suite 100,Etobicoke,Ontario,M9C 5E9
Tel: (416) 621-3313 Fax: (416) 621-3323

Books, Magazines, Newspapers, School & Office Supplies, Handicrafts, Jewellery, Pictures, Embroidered Blouses, Threads, Fabrics, Greeting Cards, Videos, CDs, Cassettes, Supplies for Easter & Christmas, Post Office, Parcels to Ukraine

W. KLISH
M. STECKO
Phone: (416) 703-2752
Fax: (416) 703-2753

Arka Ltd.
UKRAINIAN BOOK STORE & GIFTS

575 QUEEN STREET WEST
TORONTO, ONT., CANADA
M5V 2B6

PRESS FUND

The donations listed below include all those received from October 1 to October 31, 1999. IN MEMORIAM donations are acknowledged in that specific section. The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of Promin.

In Memoriam donations - $455.00

$1000.00
Estate of Dmytro (Mitchell) Zaleschuk, Saskatoon SK

$100.00
Victoria Olchowecki, Salt Spring Island BC

$50.00
Dr. and Orysia Lysyk, Oshawa ON
UWAC Daughters of Ukraine Br., Regina SK

$35.00
Jean Naciuk, Edmonton AB

$30.00
Eileen Klopoushak, Regina SK
UWAC Kniahynia Olha Br., Winnipeg MB

$20.00
Olga Kuzyk, Amherstburg ON
Maria Oschypko, Outrmont PQ
Valentyna Dobrolige, Edmonton AB

$15.00
Olga Sametz, Ottawa ON

$10.00
Natalia Buciora, Windsor ON

Correction
In the October 1999 issue, please note that Edna Pawlik who donated $25 is from Etobicoke ON and not Winnipeg MB. We apologize for the error.

This year give a gift of PROMIN to your children, relatives and friends. For your convenience a subscription form is included on page 13 of this issue.

УВАГА / ATTENTION

Просимо Вас звернути увагу на слідуючі прохання відносно дописів та поміщення знимок в журналі:
1) Просимо, щоб всі імена в дописах були виразно написані або надруковані, щоб оменути друкарських помилок.
2) Кошт друку кожної сторінки в журналі виносить о коло $200. Отож бажаним є, щоб включати пожертви разом із допи сами про різні імпрези, тощо.
3) Кошт за поміщення кожної знимки $25.00. Просимо висилати цю суму разом із дописом про Вашу імпрезу, співчуття, і.т.д.
4) Знимки повинні бути виразні і доброї якости. Чим краща знимка, тим кращий результат.
5) Коли можливо включайте знимку(и) із дописами. Читачам цікаво бачити знимку(и) з імпрез і.т.п.

We wish to draw your attention to the following requests regarding publishing articles and pictures in our journal:
1) When submitting articles, please make sure that all names are clearly written/printed to avoid misprinting them.
2) Keep in mind that the printing cost for one page of Promin is $200, therefore a donation with articles and write-ups is greatly appreciated.
3) The cost for each picture is $25.00. We request that this amount be included with your write-ups, in memoriams, etc.
4) Pictures should be of good quality. The better the quality, the better the final result.
5) Whenever possible, include a picture(s) with your write-up. This makes your article that much more appealing to our readers.

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $3.5 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

ВЗОРИ ВИШИВОК ДОМАШНОГО ПРОМИСЛУ НА БУКОВИНІ
SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN BUCOVINA

Повіт Кимполунг - Громада Вама
County Kimpolung - Community Vama

MRS MARY MANUCK
203B-13344-102A AVE
SURREY BC
V3T 5J7

1-Jan-2000